

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

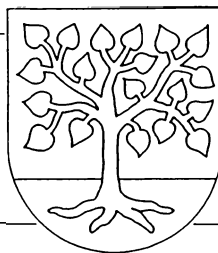
Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

SLÆGTEN

FORUM FOR SLÆGTSHISTORIE

Nr. 27, januar 2003

Indhold

s. 2

Foreningsprogrammer

F.02 Grindsted	s. 11	F.25 Sydsjælland	s. 30
F.03 Herning	s. 12	F.26 Kolding	s. 32
F.04 Hjørring	s. 13	F.29 Silkeborg	s. 33
F.06 Mors	s. 14	F.30 Amager	s. 34
F.07 Odense	s. 14	F.31 Ry	s. 35
F.08 Randers	s. 16	F.32 Sydkysten	s. 36
F.09 Storkøbenhavn	s. 17	F.33 Brønderslev	s. 37
F.10 Trekantområdet	s. 19	F.34 Hvidovre	s. 38
F.11 Vestsjælland	s. 20	F.37 Østdjursland	s. 39
F.12 Viborg	s. 20	F.39 Storstrøms Amt	s. 41
F.13 Århus	s. 22	F.40 Vestlolland	s. 42
F.14 Sønderjylland	s. 23	F.41 Nordsjælland	s. 43
F.15 Aalborg	s. 24	F.42 Horsens	s. 44
F.16 Holstebro	s. 26	F.43 Løgstør	s. 45
F.18 Sæby	s. 27	F.44 Thy	s. 46
F.20 Haderslev	s. 28	F.45 Samsø	s. 47
F.22 Korsør	s. 29	F.46 Vejle	s. 48
F.24 Roskilde	s. 29		

SLÆGTEN (ISSN 0905-7064) udgives af Sammenslutningen af Slægtshistoriske Foreninger, p.t. 1. januar og 1. juli. Red.: Birte Steffensen, Birgit Øskov og Ole Bech Knudsen. – Stof fra bladet må benyttes med kildeangivelse, hele artikler eller større dele deraf dog blot efter tilladelse og aftale med forfatteren.

Indhold

- Fra redaktionen s. 4
- Nyt fra SSF s. 3
- SSFs bestyrelse og udvalg s. 3
- Om HVEM FORSKER HVAD s. 4
- SSFs weekend-kursus 2002 s. 5
- Programmer, se forsiden s. 11
- Høring om Statens Arkiver s. 48
- Pater est ... s. 51
- Dengang der var helte til s. 53
- En møller af den rette slags ... s. 54
- Har du lyst til at vide mere ... s. 55
- Nyt fra Statens Arkiver s. 56
- En slags anmeldelse s. 58
- Anmeldelser og småstykker s. 60
- SLÆGTENS publikationer s. 61

For uopfordret indsendt stof påtager SLÆGTENS redaktion sig intet ansvar.

Redaktion, ekspedition og betaling

- Anton Blaabjerg, forlagsred., Fredensgade 38, 8800 Viborg ☎ 86 61 04 36. E: anton_blaabjerg@post.tele.dk
- Birte Steffensen, ansv. red., Teglgårdvej 36, 7451 Sunds ☎ 97 14 13 23. E: tippe@post.tele.dk modtager senest 1.5. og 1.11. artikler og indlæg til SLÆGTEN
- Birgit Øskov, eksp., Rolighedsvej 56, 9400 Nørresundby ☎ 98 17 63 76. E: bojen@daks.dk modtager senest 1.5. og 1.11. programmer samt besked om antal for det kommende nummer.
- Ole Bech Knudsen, kass., Jyllands Allé 2, 3. tv., 8000 Århus C ☎ 86 11 55 47. E: obk.aarhus@mail.stofanet.dk

SLÆGTENS giro 0 94 55 87. – Privatabonnement opkræves én gang årligt (giro

vedlagt januar-nummeret), betales senest 1.2., efterfølgende opkrævning pålægges 10 kr.

Priser

- Privat abonnement (2 numre, incl. forsendelse) 60 kr. – Abonnenter bosat i udlandet (også Norden), der benytter giro til betaling, dog 80 kr. + forsendelse. – Ældre numre 10 kr. pr. stk. + forsendelse.
- Annoncer: 500 kr. + moms pr. trykside, en halv eller en kvart side henholdsvis 250 kr. og 125 kr. + moms.

Aktiviteter

1. maj

Sidste frist for indsendelse til SLÆGTEN nr. 28.

3. maj

SSFs årsmøde 2003 i Fredericia.

1. juli

SLÆGTEN nr. 28 udkommer.

Nyt fra SLÆGTENS forlagsvirksomhed

I det forløbne år har nye udgaver af de fire hæfter: *Slægtsforskning – din Danmarkshistorie*, *Slægtsforskere: Lad os hige og søge i bøgerne!*, *Sognefoged, lægdsmand og Dannebrogsmænd* og *Sogn, herred – kirkebøgerne på Statens Arkiver* set dagens lys. Men fortsat ligger der desværre – men på sin vis også heldigvis – opgaver på arbejdsbordet: Efter Erik Brejls udensojns vielser følger fæstebreve fra Falster.

AB

SSFs bestyrelse og udvalg

SSFs bestyrelse

- Elsebeth Ib, fmd., Marie Grubbes Vej 9, 7100 Vejle ☎ 23 20 31 11/75 82 61 99. E: eib@vejlehs.dk eller kajib@mail.tele.dk
- Jytte Skaaning, nstfmd., Vinkældervej 6 A, 5000 Odense C ☎ 66 47 88 77. E: skaaning@mail.dk
- Bente Klercke Rasmussen, kass., Holbergsgade 23, 2., 8000 Århus C ☎ 86 13 92 71. E: bente.klercke@mail.stofanet.dk
- Kit Bisgård, sekr., Åstofte 14, Svogerslev, 4000 Roskilde ☎ 46 38 35 14. E: kitbi@get2net.dk
- Jan Høstbo, Obovej 14, 2730 Herlev ☎ 44 84 91 31. E: janhb@mail.danbbs.dk
- Inger Marie Linnemann, suppl. Ammelhedevej 4, Tammestrup, 8900 Randers ☎ 86 49 48 40. E: mie3mie@worldonline.dk

SLÆGTENS redaktion

- Anton Blaabjerg, forlagsred.,
- Birte Steffensen, ansv. red.,
- Birgit Øskov, eksp.,
- Ole Bech Knudsen, kass., se alle adresser s. 2.

SSFs kursusudvalg

- Elsebeth Ib, kontaktkatalog, bestyrelsens repræsentant, adresse tidligere
- Jesper Ratjen, faglig kursusleder, Majvænget 55, Bramdrup, 6000 Kolding ☎ 75 51 80 63. E: j.ratjen@stofanet.dk

SSFs undervisningsudvalg

- Jytte Skaaning
- Bente Klercke Rasmussen, begge fra bestyrelsen, adresser tidligere.

SSFs internetudvalg

- Jan Høstbo, webmaster, bestyrelsens repræsentant, adresse tidligere.
- Birgit Øskov, webmaster for SLÆGTEN, adresse tidligere.
- Folmer Riis, konsulent, Alpevej 13, Egebjerg, 5771 Stenstrup ☎ 62 26 17 26. E: riis@it.dk

SSF blev stiftet 23. april 1981 og omfatter nu 35 foreninger med tilsammen godt 4.000 enkeltmedlemmer. – Se også hjemmesiden: www.ssf.dk

Liste over medlemsforeningerne bringes i bladets sommernummer.

Nyt fra SSF -

Sammenslutningen af Slægts-historiske Foreninger

af Elsebeth Ib, formand

Der indkaldes til SSFs årsmøde lørdag den 3. maj 2003 kl. 12.00 på Fredericia Vandrerhjem & Kursuscenter, Vestre Ringvej 98, 7000 Fredericia. Dagsorden iflg. vedtægterne. DHF afholder repræsentantskabsmøde ca. kl. 15.30. Nærmere program udsendes senere.

Fra redaktionen

En lille revolution er blevet gennemført på SLÆGTEN. Fra og med dette nummer bliver bladet fremstillet elektronisk, det skulle gerne kunne ses, først og fremmest på foreningernes logoer, og med lidt øvelse bliver vi endnu bedre til at udnytte de elektroniske muligheder. En anden ændring er, at vi fra og med næste nummer sætter indleveringsfristen til **1. maj og 1. november**, sådan at sommerferie- og juleforberedelser ikke er helt så domineret af bladet som nu.

Med dette nummer er jeg kommet i den misundelsesværdige situation for en redaktør, at jeg har måttet lade artikler ligge, som der desværre ikke er plads til i dette

nummer, bl. a. Jens Hansens beskrivelse af sin tipoldefars liv fulgt gennem diverse arkiver og kilder, Kurt Kermit Niensens eksempler på breve til amtmanden i Skanderborg- Åkær amter, samlet med meget mere på en CD-rom, og Bjarne Nørgaard Pedersens artikel om Øvleslægten i Ning Herred.

Selvom jeg altså har lidt i "bladmappen" på min pc, så må I endelig ikke holde jer tilbage med at sende artikler eller bare korte indlæg, jeg skal nok få plads til det efterhånden.

Endelig vil jeg sige tak for jeres positive modtagelse af den nye redaktrice og ønske alle vore læsere et lykkeligt nytår.

BS

Om HVEM FORSKER HVAD - SÅ er det nu!

af Elsebeth Ib

Det sidste nummer af HVEM FORSKER HVAD var en mager udgave. Hvis vi skal bibeholde udgivelsen, er det nødvendigt, at der kommer flere indlæg. Så kære medlemmer, det er nu, I skal overveje, om I ikke mangler nogle oplysninger om personer eller steder, som andre kan ligge inde med. Fat pennen, det er gratis for abonnenter.

Har du prøvet HVEM FORSKER HVAD?

af Michael Bach

De fleste slægtsforskere kender HVEM FORSKER HVAD. Årbogen er udkommet siden 1969 og har bragt i tusindvis af efterlysninger fra et utal af danske og udenlandske slægtsforskere, og mange kontakter er blevet knyttet gennem dette nyttige værktøj.

Det er gratis at sende et indlæg til HVEM FORSKER HVAD 2003, men du binder dig til at købe et eksemplar af bogen. Bogen koster i øjeblikket 120 kr. i abonnement. De slægtsforskere, der modtager HVEM FORSKER HVAD gennem medlemskab af visse SSF-foreninger, er naturligvis også velkomne til at sende indlæg til årbogen.

Der er næsten ingen grænser for, hvordan et indlæg i HVEM FORSKER HVAD kan se ud – det er vist kun fantasien, der sætter grænserne. Savner du inspiration, så prøv at læse nogle indlæg i en af de seneste udgaver. Bagest i bogen finder du også en kort skrivevejledning. Indlæg må fylde omkring et tusind tegn – det svarer omtrent til en halv A4-side.

Der er to deadlines til HVEM FORSKER HVAD 2003:

- Hånd- og maskinskrivne indlæg skal være mig i hænde senest 1. marts 2003.
- Indlæg, indsendt pr. e-mail eller på diskette, kan vente til 1. april 2003.

Men indlæg modtages naturligvis hele året rundt, og hvorfor ikke skrive det allerede nu?

Du kan også læse mere om HVEM FORSKER HVAD på vores hjemmeside: www.hvemforskerhvad.dk

Dit indlæg skal sendes til: Michael Bach Rolfsvvej 14, 3.tv., 2000 Frederiksberg. E: info@hvemforskerhvad.dk

Spørgsmål vedrørende abonnement skal derimod rettes til:

Syddansk Universitetsforlag, Campusvej

55, 5230 Odense M ☎ 66 15 79 99 – Fax 66 15 81 26. E: press@forlag.sdu.dk

Så længe lager haves, vil alle nye abonnenter modtage bogen *Danske slægtsbøger 1986-2001*, som er en fortegnelse over de seneste 15 års udkomne slægtsbøger.

Ældre udgaver af HVEM FORSKER HVAD (1997-2002) kan stadig købes ved henvendelse til Syddansk Universitetsforlag.

SSFs weekend-kursus 2002

Det slægtshistoriske kursus blev afholdt 11.-13. oktober på Nørgaards Højskole i Bjerringbro. Det fuldtegnede kursus blev afviklet til alles tilfredshed.

Temaet var *Slægten i lokalsamfundet*, og fra foredragsholderens litteraturlister kan følgende meddeles:

Esben Graugaard:

Vestjysk studehandel

Der er forbavsende få monografier om emnet, men til gengæld et hav af artikler i årbøger og tidsskrifter, som ikke er medtaget her. Litteratur om emnet før 1788 er ikke medtaget, men nævnes bør:

- Frandsen, Karl-Erik: Okser på vej. Skippershoved 1994.
- Enemark, Poul: Studier i toldregnskaber i begyndelsen af det 16. århundrede med særlig henblik på dansk okseeksport. Århus 1971.
- Gijsber, Wilma (diputats): Kapitale ossen. 1998 - På hollandsk(!), men rummer meget stof fra Vestjylland i 16- og 1700-årene.
- Bjerre, J. & Hansen, H.P.: Bonde og Handelsmand. Kbh. 1948.
- Breinholt, Niels Buch: Vestjyde og verdensmand. (Erindringer), ed. Damgaard og Graugaard, Holstebro 1994.

- Clausager, H.: Det jydsk Kvægbrugs Historie. Århus 1905.
- Frifelt, Salomon: Ad jyske Veje sønderud. 1935.
- Graugaard, Esben: Studehandel i Ringkøbing amt efter 1788, i *FRAM* 1987.
- Graugaard, Esben: Lundgaard - sidste led i en vestjysk handelstradition, i *Holstebro Landmandsbank - Vestjysk Bank 1887-1987*. Holstebro 1987.
- Graugaard, Esben: Danish Cattle dealers in England in the Last Half of the 19th Century, i *Facing the North Sea. West Jutland and the World*, ed. Guldberg, M., Esbjerg 1993.
- Grohshennig, Max: Slægten Breinholt. 1907.
- Jensen, N.: Lidt af Studefedningens Historie. Nykøbing Mors 1896.
  - Madsen, Jesper: Studehandelens Historie i Danmark. 1908.

Kim Furdal:

Lokalhistorie – slægtshistorie

- Adriansen, Inge: Apropos – hjemstavns historie og det levende ord, i *Sønderjysk Månedsskrift* 1987, s. 337-339.

- Balle-Petersen, Poul: Gården, slægten og naboerne, i *Folk og Kultur* 1980, s. 106-150.
  - Damgaard, Ellen og Graugaard, Esben: Niels Buch Breinholt. Vestjyde og Verdensmand. Holstebro 1994.
  - Fangel, Henrik: apropos – Sognehistorie, i *Sønderjysk Månedsskrift* 1987, s. 264-266.
  - Furdal, Kim: Sognehistorie eller lokale Danmarkshistorier, i *Fortid og Nutid* nr. 36 1989, s. 121-128.
  - Furdal, Kim: Ind i lokalhistorien. Skitser til Sdr. Bjert sogns historie, i Knud Prange (red): *Det store i det små* Skrifter udgivet af lokalhistorisk afdeling 10. København 1997, s. 33-56.
  - Graugaard, Esben og Lillelund, Rigmor: Naur Sogn 1600-1900. Holstebro 1992.
  - Hansen, Gregers: Købmændene i Saxkøbing og Maribo i 1700-årene, i *Fortid og Nutid* bd. 25 1972, s. 20-62.
  - Hanssen, Börje: Österlen. Allmoge, köpstadfolk og kultursammanhang vid slutet av 1700-tallet i syd-östre Skåne. Stockholm 1952.
  - Hanssen, Börje: Fields of Social Activity an their Dynamics, i *Transactions of the Westermarck Society*, Vol II, København 1953.
  - Hanssen, Börje: Metodiske synspunkter på studiet af lokalsamfundet, i *Det danske historikermøde 1973*. København 1975, s. 103-133.
  - Henningsen, Lars N.: Hvad skal vi med sognehistorien? i *Sønderjysk Månedsskrift* 1987, s. 201-205.
  - Høyberg, Frederik: Gennem 80 år. Erindringer fra fremmedherredømmets tid. Aabenraa 1964.
  - Kildsig, Lis Gertrud: Hvordan bør man skrive lokalhistorie? En levende debat eller et meningsløst slagsmål?, i *Lokalhistorisk journal* nr. 2 1988.
  - Larsen, Svend: Studier over det fynske rådsaristokrati i det 17de århundrede I-II. Fynske Studier 5. Odense 1965.
  - Lorenzen, Hans: Hjemstavnhistorien og det levende ord, i *Sønderjysk Månedsskrift* 1987, s. 284-289.
  - Turell, Dan: Vangede billeder. København 1977.
- Ole Degn: Bybefolkningens registrering**
- Degn, Ole: Borgere og bybefolkning. Vejledning i kilder og litteratur, 2000.
  - Degn, Ole: De gamle købstæders hukkommelse. Rådstuearkiver og deres brug. Arkivernes informationsserie, 1994.
  - Frandsen, N.H.: Mordbrand og danse-gilde. Vejledning om retsbetjentarkiver, 1995.
  - Degn, Ole: Toldarkiver for 1969. Toldarkiver for 1969. Vejledning og nøgle til toldarkiverne i Landsarkiverne, 1994.
  - Degn, Ole: Kongens told. Toldarkiver og deres brug. Arkivernes informationsserie, 1994.
  - Worsøe, Hans H.: Amtmanden var med til det hele. Amsarkiver og deres brug. Rigsarkivets Informationsserie, 1991.
  - Håndværkets kulturhistorie. Red. af Vagn Dybdahl m.fl., 1-4, 1982-84.
+ Landsarkivernes guider.
- Erik Kann: Landbefolkningens registrering [1700-1920]**
Helt generelle værker:
- Bjørn, Claus m.fl.: Det danske landbrugs historie bd.1-4. 1988.
  - Hansen, Hans Schultz: Det sønderjyske Landbrugs historie 1830-1993. 1994.
  - Dansk Kulturhistorisk Opslagsværk, bd. 1-2. Red af Erik Alstrup og Poul Olsen. 1990.

- Dagligliv i Danmark i Danmark, red. af Axel Steensberg. - Perioden er omfattet af bd. 1-8. 1969 ff.
- Skrubbeltrang, Fridlev: Det danske Landbosamfund 1500-1800. 1978.
- Jørgensen, Harald: Lokaladministrationen i Danmark. 1985.
- Jansen, Lotte: De fynske godsarkiver. En introduktion. 1975.
- Riising, Anne: Landsarkivet for Fyn og hjælpemidlerne til dets benyttelse. 1970.
- Brug sognekommunearkiverne, red. af Poul Thestrup. 1983.

Værker om enkelte aspekter:

- Ellehøj, Svend: Den danske andelsbevægelse indtil 1914.
- Hansen, Christian G.: Den statslige udstykning i det 20 århundrede, bd. 1-2. 1984.
- Andersen, Ellen: Danske bønders klædedragt. 1960.
- Nørr, Erik: Præst og administrator. Sognepræstens funktioner i lokalforvaltningen på landet fra 1800 til 1841. 1981.
- Løgstrup, Birgit: Jorddrot og offentlig administrator. Godsejerstyret inden for skatte- og udskrivningsvæsenet i det 18. århundrede. 1983.

Lokal litteratur:

- Rasmussen, Anna: Hylke sogn i det nittende århundrede. 1985.
- von Antoniewicz, Wilhelm: Greve og Kildebrønde Sognes Historie. 1967. -

Håndbogslitteratur:

- Håndbog for danske Lokalhistorikere. Red af Johan Hvidtfeldt. 1965.

Værker specielt rettet mod arkivernes verden:

- Christensen-Dalsgaard, Ellen: Kilder til Landejendommens Historie i Landsarkiverne, en vejledning. 1982.

Birgitte Dedenroth-Schou:

Slægtshistorie på lokalarkiver

- Rasmussen, Harry: Nærsamfundets arkiver. Kommunernes arkiver som historiske kilder indtil 1970. Statens Arkiver 1999.
- Den lokale hukommelse - arkiver i fremdrift. SLA 50 år, red. Johnny Wøllekær. Sammenslutningen af Lokalarkiver 1999.
- Poulsen, Poul Porskær: Vi passer på historien. Sammenslutningen af Lokalarkiver 1997.
- Folkets arkiver. Sammenslutningen af Lokalhistoriske arkiver 1949-1989. Red. Poul Sverrild. Sammenslutningen af Lokalarkiver 1989.
- Poulsen, Poul Porskær: Kommunal historie - lokal historie. Et kompendium udgivet af Sammenslutningen af Lokalarkiver 2000.
- Poulsen, Poul P.: Mundtlige kilder - mundtlig historie. Et SLA-kompendium 1998.

Hjemmesider:

- www.lokalarkiver.dk
- <http://danpa.dda.dk/>

Møns Avis	Møns Museum
<p><i>Bøger</i> Topografisk Historisk Haandbog: Aarhus Amt; Dansk Kulturhistorisk Forlag, Aarhus, 1949. Hads Herreds Landboforening, 1853- 1953; 1953. Eliten af dansk kvægopdrættelse og kvægracer, Bind I og II; 1949. Erik Hauberg Lund: Ryttergårde og grønne tofter, egnshistorie fra Vedslet sogn; 1898. Dansk portrætgalleri: Danmarks Land- brug; 1906.</p>	
<p><i>Dyrlæger</i> Herredsfogeden, Hads-Ning Herreders Dyrlæge Protokol 1900-1928.</p>	Landsarkivet i Viborg
<p><i>Film</i> Egne smalfilm. Fjerkræfilmen, 1942. Landbrugshistorie</p>	Privat. Købt kopi; Lokalhistorisk Arkiv i Næstved Slægtsgårdsarkivet
<p><i>Gårdhistorier</i> Foreningen til Bevarelsen af danske Slægtsgårde. Brandforsikringsprotokoller. Skøde- og panteprotokoller.</p>	Slægtsgårdsarkivet Erhvervsarkivet Landsarkiverne
<p><i>Kort</i> Flyfotos. Matrikelkort. Minorede kort. Jordbundskort: Basisdatakort.</p>	Kort & Matrikelstyrelsen do samt Odder Lokalarkiv og Møns Museum Kort & Matrikelstyrelsen og lokalarkiver Statens jordbrugsforsøgscenter i Fovlum
<p><i>Medicinalindberetninger</i> Næstved Lægedistrikt, Jordemoder- protokol, 1887-1893. Lægedistrikt Møns vaccinationer. Odder lægedistrikt, jordemoderproto- kol. Protokol for Sygekassen i Torrild</p>	Landsarkivet for København m.m. do Landsarkivet for Nørrejylland Odder Lokalarkiv

<p><i>Præstearkivalier</i> Torrild-Vedslet Præstearkiv: Bog over pligtkørsel til Torrild-Vedslet Kirke.</p>	<p>Landsarkivet i Viborg</p>
<p><i>Regnskaber:</i> Pollerup Saftstation: Roe- og Affalds-journal 1937. Skattekvitteringsbog. Protokol for Torrild Mejeri. "Odder Korn": Regnskabsbog: Grov-vare, 1904-1905. "Odder Korn": Regnskabsbog: Kolo-nial, 1904-1905.</p>	<p>Møns Museum. Privat. Odder Lokalarkiv. do do</p>
<p><i>Skatteregnskaber</i> Selvangivelser.</p> <p>Stege Landdistrikts Skatteligning for 1894. Skatteligningsliste over den personlige kommuneskat til Vedslet kommune. Skattehovedbog for Hads Herred, Amtsstuearkiv Aarhus. Værdiansættelse af jorden: - Matrikelen 1844, sogneprotokoller - Hartkorn-extrakter for Voer Herred Fattigvæsenets protokol 1842-1892, Vedslet kommune. Kvægskat 1657 Optællinger 1660 efter Svenskekri-gene.</p>	<p>Lokalarkiver: - Møns Museum - Gedved Kommunale Arkiv via lokal-arkivet i Gedved Møns Folkeblad 6. januar 1894 Gedved Kommunale Arkiv</p> <p>Film: M 51178.</p> <p>Kort & Matrikelstyrelsen</p> <p>Gedved Kommunes Arkiv via Gedved Lokalarkiv</p> <p>Rigsarkivet og Slægtsgårdsarkivet do</p>
<p><i>Tjenestefolk</i> Folketællinger. Dagbøger. Sognefogedprotokol (Meldingsproto-kol)</p>	<p>Rigsarkivet Privat Landsarkiverne</p>

Programmer fra *Sammenslutningen af Slægtshistoriske Foreningers* 35 medlemmer. Foredrag mærket (FU) afholdes i samarbejde med lokalafdelingerne af Folkeuniversitetet.

Grindsted og Omegns Slægts- og Lokalhistorisk Forening

Mandag 27. januar kl. 19.30 på Grindsted Bibliotek

Jørgen Selmer, museumschef, Københavns Bymuseum: Københavns historie.

Grindsteds tidl. museumschef fortæller om København, og hvilken betydning byen har haft for den øvrige del af kongeriget.

Mandag 3. februar kl. 14 på Grindsted bibliotek

Træk af Grindsted Klædefabriks historie.

Vi viser film og billeder fra den gamle klædefabrik, ligesom gamle naboer og medarbejdere vil fortælle om fabrikken og dens virke.

Tirsdag 11. februar kl. 19.30 på museumsgården *Karensminde*

Generalforsamling - ifølge vedtægterne.

Derefter vil fhv. skoleinspektør Børge Pedersen fortælle om sognefogderne og deres arbejde. Foreningen giver kaffe.

Fredag 4. april kl. 14 på Grindsted Rådhus

Ib Kristensen, borgmester i Grindsted: Rundvisning på rådhuset og i det kommunale arkiv.

IK viser lokalerne frem og fortæller om, hvad der foregår i det store hus. Derefter er der kaffebord, hvor der bliver lejlighed til at stille uddybende spørgsmål.

Mandag 19. maj kl. 13.30 på parkeringspladsen ved Grindsted Bibliotek
Udflugt til Rækkebjergene.

Under naturvandringen vil en kyndig vejleder fortælle os om, hvordan Rækkebjergene er opstået. Samkørsel.

Tid og sted

Se under hvert arrangement. Fri adgang for medlemmer. Ikke medlemmer betaler 30 kr. Alle er velkomne. Medbring selv kaffe til møderne, hvis ikke andet er nævnt.

Kontingent

100 kr. - par 150 kr.

Kursusvirksomhed

- Har du lyst til at lære, hvordan man laver slægtsforskning? *Slægtsforskning for begyndere* v/ Karl Møller Bargisen, Ølgod starter 3. februar (8 gange a hver 3 timer) under forudsætning af fornøden tilslutning. Tilmelding til Judith Andersen Sørensen ☎ 75 34 82 60 senest 24. januar. Kursusafgift 480 kr. + materialer.
- Har du lyst til at lære at læse den gamle gotiske håndskrift? Læsning af *gotisk håndskrift* starter torsdag 23. januar under forudsætning af fornøden tilslutning. Interesserede bedes kontakte Jens Erik Starup senest 17. januar.
- Har du lyst til at være med i *lokalhistoriske studiekredse*? Af nuværende emner kan nævnes: Købmandsforretningerne i Grindsted-/Billund kommuner. Erhvervslivet i Grindsted og omegn. Det gamle vejnet på egnen. Da posten kom med dagvogn. Interesserede bedes kontakte Judith Andersen Sørensen ☎ 75 34 82 60.
- Går du med planer om at *skrive dine erindringer* eller har du lyst til at skrive om lokalhistoriske emner? Syntes du det er lidt svært at komme i

gang? Vil du være med i en ERFA-gruppe med ligesindede? Kontakt Holger Villumsen ☎ 75 31 01 66. E: BHV@grindsted.dk

Bestyrelse

- Jens Erik Starup, fmd., Horsbølvej 13, 7200 Grindsted ☎ 75 32 23 53. E: Jens.Starup@post2.tele.dk

- Jens Brink Pedersen, nstfmd., Dalsøvej 177, 7200 Grindsted ☎ 75 32 10 23.
- Bent Krogsgaard, kass., Dalsøvej 47, 7200 Grindsted ☎ 75 32 19 01.
- Børge Pedersen, sekr., Brombærvej 14, 7200 Grindsted ☎ 75 32 48 15.

Slægtshistorisk Forening

Herning

Mandag 20. januar

Generalforsamling.

Derefter Erik Overgaard: Om uldkræmmere.

Mandag 17. februar

Inger Biehl Hansen: En bondedagbog.

Tæt på hverdagslivet i 1700-tallet fortalt af bonde og sandemand Anders Petersen i Ørsted. Vi kommer tæt på emner som ildebrande, kørsel for armeen og meget andet spændende.

Mandag 17. marts

Besøg på Lokalhistorisk Arkiv hos Doris Frederiksen.

Her vil blive mulighed for at se det sidste nye på arkivet samt evt. se film.

Tirsdag 22. april

Medlemmernes aften.

Her bliver mulighed for at afprøve slægtsforskerprogrammet Win-Fam samt få hjælp til gotisk skriftlæsning.

Tid og sted

Møderne holdes kl 19 i Aktivcentret, Brorsonsvej 12, Herning. Kaffe/te og brød skal medbringes.

Kontingent

125 kr. Gæster 30 kr. pr. foredrag.

Kursusvirksomhed

- *Ingelise Nielsen: Slægtsforskning for fortsættere samt gotisk skriftlæsning.* 10 onsdage kl. 19.15-22 fra 22. januar. Ekskursioner til landsarkivet i Viborg.
- *Ingelise Nielsen: Slægtsforskning på edb.* 14.-15. marts. Her gives et grundigt kendskab i slægtsforskerprogrammerne Brothers Keeper og Win-Fam.

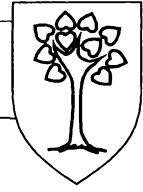
Alle kurser afvikles under FOF i Herning.

Bestyrelse

- Ingelise L. Nielsen, Granly 1, 7451 Sunds ☎ 97 14 16 32.
- Helen Jensen, Rugvænget 67, 7400 Herning ☎ 97 12 95 71.
- Henry Linnet, Landts Gård 1, 7400 Herning ☎ 97 12 89 19.
- Frej Holm, Grønnegade 7B, 1.sal lej.2, 7400 Herning ☎ 97 12 51 12.
- Preben Andersen, Odinsvej 2, Skibbild, 7480 Vildbjerg ☎ 97 13 72 54.
- Erik Schrøder, Odinsgade 5C, 1., 7400 Herning ☎ 97 22 20 90.

Slægtshistorisk Forening for Hjørring og Omegn

Tirsdag 21. januar

Generalforsamling. Dagsorden vedlagt.

12. februar 2004 har foreningen 25 års jubilæum. I den anledning ønsker bestyrelsen efter generalforsamlingen at høre medlemmernes ønske om og forslag til at fejre jubilæet.

Tirsdag 11. februar (FU)

Kirstin Nørgaard Pedersen, slægtshistoriker, Beder: Den salig kones gangklæder.

Foredrag med lysbilleder om klæde-
dragten i by og på land hovedsagelig ud fra
skifternes detaljerede registreringer og
"mærkelige" betegnelser for tøjstykker.

Tirsdag 11 marts (FU)

Palle O. Christiansen, leder af Dansk
Folkemindesamling: Omkring "Lykke-
magerne. Gods og greve, forvalter og
fæster i 1700-tallets verden".

I bogen og foredraget bringer forfatteren os tæt på livet i udskiftningstiden.

Tirsdag 1. april

Ekskursion til Sejlstrup Kirke.

Kirken ligger nord for Vejby ud til
Vejbyvej og kan fra Hjørring nås via
Sønder Harritslev - Sejlstrupgård eller ad
Løkkensvej med frakørsel i Hundeleve.
Hanne og Jens Kjeldsen, menig-
hedsrådsformand og organist, viser rundt.
Kaffe efter ekskursionen i Kulturhusets
lokale 14 i Hjørring.

Tirsdag 8. april (FU)

Trine Loch Elkjær, museumsinspektør ved

Den Gamle By i Århus: På borgerens mark.
Agerbrug og husdyrhold i de gamle
købstæder.

Foredraget var programsat i efteråret,
men måtte pga. sygdom udsættes.

Tid og sted

Alm. møder kl. 19.30 i Rådhuskælderen.
Kirkeekskursionen starter kl. 19 ved
Sejlstrup Kirke med mulighed for køre-
lejlighed via Asger Bruun. Husk kaffe og
brød til møderne.

Kontingent

125 kr.

Kursusvirksomhed

- Per Maack Andersen: *Gotisk skrift-
læsning for begyndere* onsdage kl. 19-
21.20 start 22.1.
- Hugo Kristensen: *Slægtsforskning for
begyndere* - mandage kl. 19-21.45,
start 3.2.
- Hugo Kristensen: *Slægtsforskning og
internet* - lørdag 29.3. kl. 9-14.30.
- Finn Jelstrup: *Introduktion til Brothers
Keeper ver.6* - lørdagene 1. og 15.
marts kl. 9-14.30. Sted: FOF,
Østergade 19, Hjørring. Pris: 274 kr.
Forudtilmelding nødvendig senest 13.
februar til FOF ☎ 98 90 27 60.

Lange lørdage på Historisk Arkiv i Hjørring

Arkivet holder åbent kl. 10-16 følgende
lørdage: 4.1., 1.2., 1.3., 5.4., hvor vores

arkivlaug vil være til rådighed med hjælp på mikrofilm læsesalen.

Bestyrelse

- Per Maack Andersen, fmd., Christiansgade 24A, 9800 Hjørring ☎ 98 92 70 75. E: per.maack@andersen.mail.dk
- Asger Bruun, sekr., Pileurtvej 1, 9800 Hjørring ☎ 98 91 19 84. E: asger.bruun@get2net.dk

- Erik W. Christiansen, kass., Vestergade 3A, 9800 Hjørring ☎ 98 90 96 40.
- Per Gade Mortensen, Løkkensvej 347, Gjurup, 9800 Hjørring ☎ 98 90 13 47.
- Gitte Olsen, Sct. Hans Stræde 1, 9800 Hjørring ☎ 98 90 04 40.

Hjemmeside

www.ssf.dk/04

Morsø Slægtshistoriske Forening

Tirsdag 7. januar

Tirsdag 21. januar

Torsdag 23. januar kl. 19.30 i Ridder-salen på Dueholm Kloster
Generalforsamling - ifølge vedtægterne.

Derefter vil lektor Peder Fuglsang fra Thy føre os tilbage i historien med vægt på samfundsforhold, religion og økonomi i årene 1700-1900.

Tirsdag 4. februar

Tirsdag 18. februar

Tirsdag 4. marts

Tirsdag 18. marts

Tid og sted

Hvis ikke andet er nævnt, kl. 19.30 i Lokalhistorisk Arkiv, Dueholmgade 7, Nykøbing Mors.

Kontingent

80 kr.

Bestyrelse

- Gunhild Olesen Møller, fmd., Strødet 38, 7990 Øster Assels ☎ 97 76 42 77. E: armgom@vibamt.dk
- Bjarne Nielsen kass., Ranunkelvej 16, 7900 Nykøbing M.
- Jørgen Kibsgaard, sekr., Agertoften 9, Vodstrup, 7900 Nykøbing M.
- Inge Langballe, Kirkebyen 5, Solbjerg, 7950 Erslev.
- Hans Jørgen Jensen, Bakkevænget 42, Sdr. Draaby, 7900 Nykøbing M.

Onsdag 29. januar

Generalforsamling - i følge vedtægterne.

Derefter bogauktion. Ryd ud i dine bogreoler og sælg bøgerne/tidsskrifterne her på auktionen. Kom og gør et godt kup!

Onsdag 26. februar (FU)

Peter Frandsen, arkivar ved Landsarkivet for Fyn, Odense: Kilder og problemstillinger vedrørende den fynske stortyv Frederik Hansen Berggreen. Født i Bellinge 1821, forvist fra landet i 1863.

Onsdag 26. marts (FU)

Karl Peder Pedersen, arkivar, Landsarkivet for Sjælland m.fl., København: Amtsarkiverne, en vanskelig guldgrube.

På landsarkiverne befinder der sig mange hyldekilometer arkivalier fra landets mange amter, men de mange papirer bliver imidlertid ikke benyttet i det omfang, de kunne fortjene. Det skyldes ikke mindst, at amtsarkiverne kan virke meget utilnærmelige, og de kan være svære at hitte rundt i. I foredraget tegnes et rids af amtsarkivernes over 300 år lange udviklingshistorie, og derudover præsenteres nogle af amtsarkivernes vigtige slægtshistoriske kilder.

Onsdag 30. april (FU)

Jørgen Mikkelsen, arkivar, Landsarkivet for Sjælland m.fl., København: Ældre fængselsarkiver og deres anvendelsesmuligheder.

Statens Arkiver rummer over 1 km fængsels- og arresthusarkiver. Dette materiale kan have stor interesse for mange slægtshistorikere, som kan finde aner i stamprotokoller, fangesager, signalementsbøger, arbejdsbøger m.m. Foredraget indledes med en oversigt over strafferettens og fængselsvæsenets udvikling fra middelalderen til det 20. århundrede. Dernæst følger en generel beskrivelse, og til sidst præsenteres nogle fangeskæbner fra 1800-tallet.

Onsdag 21. maj

Udflugt til herregården Broholm.

Rundvisning på herregården og tilhørende museum. Vi mødes ved Broholm kl. 19. Kaffe/the medbringes. Betaling for

deltagelse 50 kr. pr. person. Tilmelding til Jytte Skaaning senest 18. maj.

Tid og sted

Alm. møder kl. 19.15 i Sct. Knud Salen, Klosterbakken - undtagen besøget på Broholm 21.5. Kaffe/the kan medbringes eller købes.

Kontingent

100 kr.

Kursusvirksomhed

- Jytte Skaaning: *Slægtsforskning for videregående* - 12 torsdage kl. 19.15-21.35 fra 30.1.
- Jytte Skaaning: *Gotisk skriftlæsning for begyndere* - 8 mandage kl. 19.15-21.35 fra 27.1. (minus 24.2 og 17.3)
- Jytte Skaaning: *Gotisk skriftlæsning for begyndere - lidt øvede*. 10 torsdage kl. 13.30-15.50 fra 9.1.
- Jytte Skaaning: *Gotisk skriftlæsning for øvede*. 8 tirsdage kl. 19.15-21.35 fra 11.2.
- Jytte Skaaning: *Gotisk skriftlæsning for videregående*. 10 mandage kl. 16.30-18.50 fra 27.1.

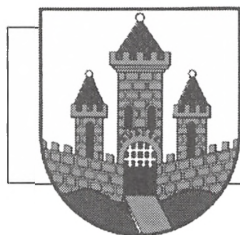
Alle kurser (undtagen *gotisk skriftlæsning - lidt øvede og øvede*) afvikles på AOF-Centret, Vestre Stationsvej 8-10, Odense C. Nærmere oplysning hos JS. Tilmelding til AOF, Odense ☎ 63 11 99 00.

Bestyrelse

- Jytte Skaaning, fmd., Vinkældervej 6A, 5000 Odense C. ☎ 66 14 88 77. E: skaaning@email.dk
- Lisbet Kinttof, nstfmd., Istedvænget 5, 3 tv., 5000 Odense C. ☎ 66 11 15 23. E: lk@odense.dk
- Inge Skipper, kass., Krogløkkeparken 24, 5240 Odense NØ. ☎ 66 10 90 52. E: skipper@mail.tele.dk

- Finn Grandt-Nielsen, sekr., Stavrevej 27, Måle, 5300 Kerteminde ☎ 65 34 24 30. E: a-fgrandt@mobilixnet.dk
- Sonja Hjelm Pedersen, Toppen 10, 5270 Odense N. ☎ 66 18 07 04.
- Jytte Faueryby, suppl., J.L. Heibergs Vej 97, 5230 Odense M. ☎ 66 12 80 02. E: jyhafa@get2net.dk

Slægts- og Egnshistorisk Forening Randers

Tirsdag 21. januar (FU)

Hans H. Worsøe, tidl. landsarkivar: Hvad kan vi bruge præstearkiverne til?

Præste- og provstearkiver rummer meget andet end kirkebøger. Foredraget vil kaste lys over nogle af de spændende oplysninger, der gemmer sig her.

Tirsdag 11. februar

Generalforsamling – i følge vedtægterne.

Derefter samarbejdsaften. Knud Spang-sø vil fortælle om sin slægtsforskning.

Tirsdag 25. februar

Samarbejdsaften.

Ole Bielefeldt kommer og demonstrerer slægtsforskningsprogrammet Family Tree Maker, der er verdens mest solgte. Det er meget nemt at bruge og har høstet mange priser for sine fremragende muligheder for at udskrive alt fra små rapporter til hele slægtsbøger. Håndtering af billeder, lydfiler og video er i top.

Derefter vil der som sædvanlig være mulighed for at udveksle erfaringer og hjælpe hinanden med problemer, tyding af vanskelig skrift mm.

Tirsdag 18. marts (FU)

Bente Klercke Rasmussen, cand. mag.,

Århus: På sporet af fæstebonden.

De allerfleste af os stammer fra fæstebønder. Vi får derfor brug for godsarkiverne, men hvordan finder man det rigtige gods? Hvad kan man regne med at finde i arkivet? Og endelig - hvad gør man, hvis arkivet er gået tabt?

Tirsdag 8. april

Palle Kirk, lektor og formand for *Randers Amts Historiske Samfund*: Randers fra middelalder til nutid, i foredrag og billeder.

PK fortæller om handelens betydning for Randers gennem alle tider, herunder om den middelalderlige kirkes indflydelse gennem klostrene, og der lægges vægt på perioden med de velhavende Randerskøbmænd i 1600-tallet og deres betydning. I nyere tid behandles bl.a. arbejderbevægelsens opkomst og betydning. Der afsluttes med en gennemgang af Randers efter 2. verdenskrig og op imod vor tid.

Lørdag 12. april

Ekskursion til Frederiks, hvor vi mødes kl. 14 ved Frederiks Kirke.

Jan Hyllested vil fortælle om "Kartoffeltyskerne". Vi skal se Frederiks Kirke og kirkegård og nogle af de områder, hvor kolonisterne boede. Kaffen køber vi på

Grønhøj Kro, hvor der også er et lille landbrugsmuseum. Derefter kører vi ud for at se Kongenshus hede samt Mindeparken. Tilmelding, bestilling af kaffe og evt. aftale om fælleskørsel til formanden senest 5. april.

Tid og sted

Hvis ikke andet er nævnt, er det kl. 19 i lokale 3 i Kulturhuset. Ved FU-foredrag er alle velkomne. Kaffe/forfriskning kan medbringes til pausen.

Kontingent

140 kr.

Bestyrelse

- Knud Precht, fmd., R. Hougårdsvej 12B, 8900 Randers ☎ 86 42 30 73. E: KnudPrecht@mail.dk

- Bente Qvist Gregersen, nstfmd./kass., Blegdammen 1-3, lejl. 76, 8900 Randers ☎ 86 41 45 08. E: finn.g@forum.dk
- Kathrine Tobiasen, sekr., Korsagervej 13, Haslund, 8900 Randers ☎ 86 44 56 89. E: tobiasen@mobilixnet.dk
- Inger Marie Linnemann, Ammelhedevej 4, Tammestrup, 8900 Randers ☎ 86 49 48 40. E: mie3mie@worldonline.dk
- Tina Sørensen, Virring Mosevej 7, Virring, 8900 Randers ☎ 86 49 54 38. E: luber@mail.tele.dk

Hjemmeside

<http://www.netby.dk/Vest/Herlighedsvej/3>

Onsdag 8. januar

Erik Kann, genealog ved Statens Øjenklinik: Landbefolkningens registrering.

Ganske almindelige - dem kan man da ikke finde noget om! Jo, selvfølgelig kan man det, og i foredraget præsenteres en lang række af såvel traditionelle som utraditionelle kilder til landbefolkningens historie. Hovedvægten vil blive lagt på kildemateriale fra perioden ca. 1700-1920.

Onsdag 12. februar

Julie Fryd Johansen: Det Kongelige Biblioteks billedsamling.

Findes der noget for mig i Kort- og Billedafdelingen på Det kongelige Bibliotek? Der skal nok være noget af interesse for de fleste i samlingens ca. 11 millioner billeder og 52 tons negativer. Findes der et billede af min farfar malermester A.C. Johansen? Eller af min mors tipoldemors barndomshjem? Hvad kan jeg forvente at finde, og hvordan finder man rundt i samlingerne? Det og meget andet giver JFJ svar på i foredraget. Har I konkrete spørgsmål, forsøger JFJ gerne at give hjælp og vejledning i, hvor motiverne kan tænkes at findes.

Onsdag 12. marts

Generalforsamling - ifølge vedtægterne.

Derefter Charlotte S. H. Jensen, folke-mindeforsker, mag.art.: Min egen slægts-forskning.

Der er ikke noget så interessant som ens egne forfædre - og ikke noget så kedeligt som andres. Men når en lang række af anerne stammer fra andre lande, er der måske alligevel lidt at hente. Foredraget koncentrerer sig især om polske indvan-dre og polske rødder.

Onsdag 9. april

Orla Damkjer, arkivar ved Rigsarkivet: Personidentifikation.

Vi har alle været ude for, at der lever to Niels Nielsen'er samtidigt i samme sogn. At ham, der et sted optræder som Søren Pedersen et andet sted kaldes Søren Quist. At vi må lave en gren på vores anetavle om, fordi vi har fundet et forkert forældre-par til en ane. O.s.v. I foredraget vil du få en gennemgang af nogle praktiske eksem-pler på identifikationsproblemer samt teo-rien bag person-identifikation og endelig nogle staldfiduser. Det vil give dig nogle værktøjer, der bedre sætter dig i stand til at løse identifikationsproblemer.

Lørdag 10. maj

Vi påtænker denne gang at lave en hygge-lig tur til et sted, der endnu ikke er fastlagt. Vi skal besøge nogle spændende steder og spise et hyggeligt sted. Reserver derfor allerede nu denne dato. Nærmere oplysning-er om udflugten i næste nummer af "Slægt og Stavn".

Ekstra - Onsdag 14. maj?

Gary Horlacher, doktorstudent og slægts-forsker, Valley City, Utah: Skolemandtaller i det 18. århundrede.

Gary Horlacher vil gæsteforelæse under sit studieophold i København. Han er i gang med at indsamle mandtaller for Kø-benhavn, Aalborg og Bornholm og syste-matisere og færdiggøre dem til internettet.

Datoen kan blive ændret, hvis hans rejse-planer af en eller anden grund må udsky-des.

Tid og sted

Hvis ikke andet er nævnt kl. 19 i Mor-monkirkens venlige lokaler i Ballerup-Centret. Lokalerne ligger i den samme bygning, hvor S-toget holder. Lige oven over billetkontoret. Man kan gå lige fra tog og bus op til lokalet. Til og fra Ballerup S-station er der gode busforbindelser samt fine parkeringsforhold.

Kontingent

175 kr. - Samboende 50 kr. - Gæster 20 kr. pr. foredrag.

Bestyrelse

- Anna Margrethe Krogh-Thomsen, fmd., Hedebyvej 5, 3650 Ølstykke ☎ 47 17 92 51. E: krogh@get2net.dk
- Erling Dujardin, kass., Digehuset 5, st.1., 2670 Greve ☎ 43 90 86 25. E: fam.dujardin@image.dk
- Gyda Mølsted, sekr., Ajax Allé 18, 2650 Hvidovre ☎ 36 49 28 78. E: harald-gyda@adr.dk
- Tage Ejbøl, Fortvej 206, 2610 Rødovre ☎ 36 41 16 51. E: tagee@ofir.dk
- Gitte Bergendorff Høstbo, red., Obovej 14, 2730 Herlev ☎ 44 84 91 31. E: janhb@mail.danbbs.dk
- Peter Wodskou, Arnesvej 44, 2700 Brønshøj ☎ 38 28 94 75. E: peter.wodskou@get2net.dk
- Merete Witt, Lyshøj Allé 7, 2 th., 2500 Valby ☎ 36 46 43 71.
- Ruth Elsøe, suppl., Strandhaven 15, 3060 Espergærde ☎ 49 13 20 12. E: ruth-e@mail.tele.dk

Hjemmeside

<http://www.genealogi-kbh.dk/> og
<http://www.anetavlen.dk/>

Mandag 13. januar (FU)

Henrik Vedel-Smith, arkivleder, Erhvervsarkivet: Erhvervsarkivets samlinger.

Erhvervsarkivets speciale er arkivalier, der stammer fra erhvervslivets virksomheder og organisationer og dertil knyttede personer.

Mandag 10. februar

Jesper Ratjen, formand for TSF, Kolding: En familie Prip-Qvist.

På vandring ad "kildernes knoldede stier" får vi indblik i mangt og meget på en families vej til forening i Trekantområdet af en avlsbruger-/håndværker-/købmandsfamilie med en præste-/godsejer-/tolder-/købmands-familie.

Mandag 10. marts

Generalforsamling.

Derefter ser vi filmen: Dengang på Fyn 1960!

Mandag 14. april (FU)

Birgit Øskov, lærer, Nørresundby: Det stod (sørme) i avisen!

Dagens aviser er fyldt med "godt" personstof - det var gårsdagens også. Siden "tidernes morgen" er der udkommet danske aviser, og i mange af dem kan vi finde vore

forfædre omtalt på den ene eller anden måde. Om ikke andet, så "falder man altid over noget, når man leder efter noget andet" deri!

Tid og sted

Kl. 19.30 på Lokalhistorisk Arkiv, Frederik III's Vej 6, Fredericia. Der er åbent fra kl.18.30, således at der er lejlighed til slægtssnak og til at benytte foreningens bibliotek. Udlån derfra sker i forbindelse med møderne. Ligeledes vil der altid være hjælp at hente til tydning af gotisk skrift eller ideer til at komme videre.

Kontingent

140 kr. - par 200 kr. Gæster 35 kr. Kaffe/the "ad libitum": 5 kr.

Bestyrelse

- Jesper Ratjen, fmd., Majvænget 66, Bramdrup, 6000 Kolding ☎ 75 51 80 63. E: j.ratjen@stofanet.dk.
- Elsebeth Ib, nstfmd., Marie Grubbes Vej 9, 7100 Vejle ☎ 75 82 61 99. E: eib@vejlehs.dk
- Tommy Hansen, kass., Islandsvej 1, 5500 Middelfart ☎ 64 41 49 77.
- Leif Horsmark, sekr., Tunøvænget 13, 5500 Middelfart ☎ 64 41 44 56.
- Inger Madsen, bibl. et kontor, Dronningensgade 33, 7000 Fredericia ☎ 75 92 73 04.
- Jørgen Nissen, moccamester, Bjersegade 2, 7000 Fredericia ☎ 76 20 04 50.
- Frank Federspiel-Trautvetter, arb. suppl., Ny Greisdalsvej 52, 7100 Vejle ☎ 75 72 04 36.
- Ruth og Kjeld Buhl, arb.suppl., Fuglsangparken 41, 7000 Fredericia ☎ 75 92 92 56.

Onsdag 19. februar kl. 19-22 i Holbæk Biblioteks store mødesal, Nygade 9-13, Holbæk

Kirkebogsforedrag og generalforsamling.

Kirkebøger er et af vore hovedarbejdsområder. Kom og hør hvordan sognepræst Leif Kjølner-Rasmussen fra Herlev har taklet at skulle føre kirkebog ind på edb, og hvilke råd vi kan hente vedr. evt. ældre kirkebøger. Foredraget er meget inspirerende. Der fortælles om overførsel til edb, det daglige arbejde, om betydningen for bl.a. slægtsforskere af, at sikkerheden er høj, og om hvad der registreres og hvordan - samt meget andet. Vi får også mulighed for at spørge om almindelige ting vedr. kirkebøger, så benyt chancen for dette gode foredrag.

Efter foredraget og en kaffepause afholdes generalforsamling jf. vedtægterne.

Lørdag 8. marts kl. 12-17 på Sorø Børgerskole, Alleen 8, Sorø
Internet og slægtsforskning - hvordan

kommer jeg i gang? Tilrettelagt for lidt øvede. Mødet er arrangeret i samarbejde med DIS-Danmark.

SFV-nyt

Næste nummer af foreningens eget blad udkommer primo januar og vil bl.a. indeholde forårets endelige program. Indlæg, efterlysninger m.m. modtages meget gerne sendt til redaktøren, evt. på mail: bjpe@ramsøe.dk

Kontingent

130 kr. pr. husstand - pensionisthusstande
100 kr.

Bestyrelse

- Kaj Cedersted, fmd./PR, Ebbedalen 7, 4470 Svebølle ☎ 59 29 36 77.
- Jens Erik Jensen, nstfmd., Vollerup Overdrev 56, 4400 Kalundborg ☎ 59 50 22 85.
- Bent Christiansen, kass., Strandskrænten 18, 4400 Kalundborg ☎ 59 50 13 26. E: ellenbent@mail.tele.dk
- Ruben Højmark, sekr., Lucernevej 17, 4180 Sorø ☎ 57 83 28 94. E: rubenhj@get2net.dk
- Bjarne Petersen, red., Wessels Have 4, 4300 Holbæk ☎ 59 44 12 40. E: bjpe@ramsøe.dk

Hjemmeside

www.bronno.dk

**SLÆGTSHISTORISK FORENING
FOR VIBORG OG OMEGN**

Program næste side.

Torsdag 6. februar

Generalforsamling - ifølge vedtægterne.

Torsdag 27. februar (FU)

Søren Brunbech, bibliotekar, Vejle: Illustration af slægtshistorien.

Hvordan finder man frem til de billeder, som fortæller om tider og steder, der har relationer til slægtens liv og livsvilkår? Lokalkiverne og Det Kgl. Bibliotek ligger inde med store samlinger af fotografier, som venter på at blive udnyttet - bl.a. af slægtsforskere. Men hvad gør man, når man vil finde illustrationer - og helst samtidige - af lokaliteter og hverdagsliv fra før, fotografiet blev udbredt? Vi vil se på de muligheder, der gemmer sig i bøger og andre trykte kilder, der alle kan lånes via det lokale bibliotek.

Torsdag 20. marts (FU)

Erik Kann, genealog: Flytninger i Danmark. Hvor er min oldefar blevet af?

Et spørgsmål, vi alle har prøvet at sidde tilbage med efter forgæves gennemgang af et utal af kirkebøger og folketællinger. I foredraget gives en gennemgang af de væsentligste kilder, der kan benyttes til at følge ganske almindelige menneskers flytninger ca. 1700-1924.

Torsdag 10. april (FU)

Esben Graugaard, museumsleder, Holstebro: Vestjysk studehandel o. 1788-1914.

Med udgangspunkt i studehandelens frigivelse i 1788 fortælles om netværket omkring kendte handelsslægter som Breinholt, Buch, Strandbygaard, Overgaard m. fl. Godsejer Tangs arbejde for en direkte eksportrute Agger Kanal - England. Englandseksporten 1875-92 belyses via englandskommissionærer som Bjerre, Kattenhøj og fætrene Ladefoged. Kulturhistorien bag handelen skildres: drivveje, studefolde og sagn. Foredraget slutter med branchens

strukturændring o. 1900 med dannelsen af andelseksportforeninger og eksportstalde.

Tid og sted

Kl. 19.30 på Viborg Centralbibliotek, Vesterbrogade 15 (den gamle indgang). Medbring selv kaffe og brød.

Kontingent

160 kr. pr. husstand for foredrag og HVEM FORSKER HVAD. Gæster ved foredragene 20 kr.

Kursusvirksomhed

Anton Blaabjerg: *Gotisk skriftlæsning og gamle arkivalier - for begyndere og fortsættere* (FU) fra 13. januar, i alt 10 mandage. Vi går i gang med arkivaliernes gotiske skrift og opnår derved læsefærdighed. Samtidig præsenteres typiske slægts- og lokalhistoriske aktstykker fra 1800 tallet og tilbage til 1600 tallet, og vi snakker om, hvor disse arkivalier findes i arkiverne. Centralbibliotekets studiekredslokale kl. 16.30-18.30. Pris 400 kr. Yderligere oplysninger samt tilmelding hos AB ☎ 86 61 04 36.

Bestyrelse

- Holger Helbo, fmd., N. Bødkersvej 6, Hvornum, 9500 Hobro ☎ 98 54 70 15. E: helbo.finderup@get2net.dk
- Anton Blaabjerg, nstfmd., Fredensgade 38, 8800 Viborg ☎ 86 61 04 36. E: anton_blaabjerg@post.tele.dk
- Gerhardt Hørdum, kass., Hedevej 28, Frederiks, 7470 Karup ☎ 86 66 13 17. E: gihordum@tiscali.dk
- Tove Krog, sekr., Møllevej 11 A, 8800 Viborg ☎ 86 67 10 99.
- Minna Thorhauge, pr., Danmarksvej 16, 1. tv., 8800 Viborg ☎ 86 62 65 36 E: thor16@compaqnet.dk

ÅRHUS

Lørdag 18. januar - kl. 13 - bemærk mødet holdes i Viby Biblioteks sal - jfr. nedenfor
Generalforsamling - i følge vedtægterne.
Derefter medlemstræf. Læs nærmere i separat program.

Mandag 10. februar (FU)

Søren Bitsch Christensen, leder af Dansk Center for Byhistorie, Århus: Bonde og borger.

De fleste af fortidens danskere var bønder, og derfor fører slægtsstudier os normalt tilbage til landbosamfundet. Men ikke alle var jo bønder, for henved hver femte dansker var bymenneske frem til 1800-tallet, hvor den store byvækst satte ind. SBC vil belyse forholdet mellem bondesamfund og købstadssamfund og sætte spørgsmålstejn ved, om bondens verden virkelig var så adskilt fra borgerens i det gamle landbosamfund, som vi måske går og tror. Foredraget vil også komme ind på nogle af de kildetyper, der kan bruges til slægtsstudier af byens mennesker og præsentere Dansk Center for Byhistories hjælpemidler på internettet, der blandt andet rummer samlinger af interesse for slægtsforskere.

Mandag 10. marts (FU)

Orla Damkjær, arkivar ved Rigsarkivet, København: Personidentifikation.

Vi har alle være ude for, at der lever to Niels Nielsen'er samtidig i samme sogn. At ham, der et sted optræder som Søren Pedersen, et andet sted kaldes Søren Quist. At vi må lave en gren på vores anetavle om, fordi vi har fundet et forkert anepar til en ane. Osv. I foredraget vil du få en gennemgang af nogle praktiske eksempler på identifikationsproblemer, samt teorien bag personidentifikation og endelig nogle staldfiduser. Det vil give dig nogle værktøjer, der bedre sætter dig i stand til at løse identifikationsproblemer.

Mandag 7. april (FU)

Beth Grethe Nielsen, universitetslektor, lic.jur.: Letfærdige qvindfolk.

Halshugning, hovedet sat på en stage og den hovedløse krop kulet ned i uindviet jord uden medvirken af en præst - det var ifølge Danske Lov straffen for et 'letfærdigt qvindfolk', som havde født i dølgsmål eller ombragt sit 'foster'. I 1700-tallet blev denne forbrydelse betragtet som et stort kriminalpolitisk problem og spektakulær straf som løsningen. Hvad fik samfundet til at ændre syn, og hvad kan historien herom fortælle os i dag?

Praktiske oplysninger

Januar: Viby Biblioteks sal, Skanderborgvej 170, Viby J, linie 5 og 25 holder lige udenfor.

Februar til april: Kl. 19 i auditorium F, Matematisk Institut, Århus Universitet, indgang 530, Ny Munkegade (lokalevejledning findes ved indgangen).

Betaling

Januar - gratis, februar til april: 30 kr. inkl. kaffe med brød.

Kontingent

190 kr. omfattende foredragene og HVEM FORSKER HVAD.

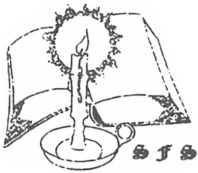
Bestyrelse

- Tove Glud Rasmussen, fmd., Nøddevej 2, 8260 Viby J. ☎ 86 14 43 11. E: toveglud@mail1.stofanet.dk
- Bente Klercke Rasmussen, nstfmd., Holbergsgade 23, 2., 8000 Århus C. ☎ 86 13 92 71. E: bente.klercke@mail1.stofanet.dk
- Flemming Christensen, kass., Visbjerg Hegn 238, 8320 Mårslet ☎ 86 29 86 33.E: Flemming.christensen@oncable.dk

- Torben Albret Kristensen, sekr., Rundhøj Allé 99, st. tv., 8270 Højbjerg ☎ 20 28 76 11. E: torben_albret@hotmail.com
- Erik Bjerre Fisker, Holbergsgade 23, 1., 8000 Århus C. ☎ 86 12 20 30. E: ebf68@hotmail.com

Hjemmeside

www.lokalhistorieiaarhus.dk/slaegt/

Slægtshistorisk Forening Sønderjylland

Tirsdag 7. januar (FU) kl. 19 i Aabenraa Stuen på Højskolen Østersøen, Flensborgvej 50, Aabenraa
Kim Furdal, leder af Institut for Sønderjysk Lokalhistorie: Bevaring/opbevaring af papirbilleder og digitale billeder.

Torsdag 6. februar kl. 19 i Sønderborg bibliotek, grupperum nr. 7
Medlems- og kontaktmøde.

Tirsdag 25. februar (FU) kl. 19 i Sønderborg bibliotek, grupperum nr. 8
Generalforsamling.
Derefter Birgit Løgstrup, tidl. arkivchef Rigsarkivet - nu Aarhus Universitet: Godsarkiver set med slægtsforsker øjne.

Tirsdag 18. marts (FU) kl. 19 i Sønderborg bibliotek, grupperum nr. 7
I. M. Therkildsen, major: De sønderjyske domænegårde i jordkampen indtil 1920.

Kontingent

150 kr. for enkeltmedlemmer - 200 kr. for ægtepar. – inkl. HVEM FORSKER HVAD.

Bestyrelse

- Ole Jensen, fmd., Kløvermarken 3, 6430 Nordborg ☎ 74 45 02 35. E: ohj@adr.dk
- Ester Feddersen, nstfmd., Treneparken 56, 6400 Sønderborg ☎ 74 48 90 25.
- Sonja Barsøe, kass., Lågmajvej 25, 6320 Egersund ☎ 74 44 08 00. E: sonjabarsoe@post.tele.dk
- Inger Biehl Hansen, sekr., Fjordløkke 75B, 6200 Aabenraa ☎ 74 62 35 89. E: flinger@hansen.mail.dk
- Hans-Ole Mørk, Farverhus 21, 6200 Aabenraa ☎ 74 62 80 62. E: hom@sja.dk
- Ole K. Boje, Kirsebærhaven 9, 6430 Nordborg ☎ 74 45 03 22. E: okboje@city.dk

Hjemmeside

home3.inet.tele.dk/svmi/sfs.htm

Mandag 6. januar (FU)

Esben Graugaard, museumsinspektør, Holstebro Museum: Vestjyske studehandlere og kommissioner 1788-1968.

Foredrag med lysbilleder, hvor EG med udgangspunkt i frigivelsen af studehandelen i 1788 fortæller om det netværk, fremtrædende handelsfolk og deres slægter dannede i 1800-årene, eksempelvis Breinholt, Buch, Overgaard og Windfeld. Dernæst vil der med afsæt i etatsråd Tangs arbejde på at etablere en direkte eksport til England fra 1840'erne blive fortalt om de danske Englandskommissionærers virke i perioden 1857-92. Historien afsluttes med kommissionær Ivar Lundsgaard, den sidste store danske "studehandler". Ind imellem vil mindre kendte handelsfolk blive berørt, ligesom også drivveje og studefolde samt forholdet center-periferi omkring vestjysk identitet kommenteres.

Mandag 3. februar

Møde i konfirmandstuen/læsesalen i Arkivet. Hvem holder "10 minutter"? Meld dig som foredragsholder til BØ i god tid forinden. Aftenens emne er i øvrigt: *Personarkiver*.

Mandag 3. marts (FU)

Lise Andersen, museumsinspektør, mag.art., Hadsund: Kilder til møllernes historie. Indtil kartofflen i midten af 1800-tallet vandt udbredelse som andet og mere end foderafgrøde, var danskernes hovednæring baseret på rug og byg. Vind- og vandmøller havde derfor en vigtig funktion

i enhver landsby, og indtil 1852 hørte mølleriet da også til de få privilegerede erhverv, der blev udøvet på landet, hvilket var med til at give mølleren en særlig position i lokalsamfundet. Vi skal høre om, hvor man finder kilderne til møllernes historie. Mølleriet kan anskues ud fra mange vinkler: den bygnings- og teknologihistoriske, den personalhistoriske, den landbrugshistoriske, den sognehistoriske o.s.v. LA arbejder selv mest med den bygnings- og teknologihistoriske tilgangsvinkel, men vil også komme ind på de øvrige af molinologiens facetter.

Mandag 17. marts

Aftentur til landsarkivet i Viborg.

Bus afgår kl. 17.45 fra Aalborghallens parkeringsplads, Vesterbro 14. Læsesalen er åben for os kl. 19-22. Pris pr. person 60 kr. Tilmelding og aflevering af bestillingssedler til Ingrid Gade senest 10.3. Der må højst afleveres 3 bestillingssedler pr. deltager, og de skal være forsynet både med arkiv- og løbenummer. Der er selvfølgelig mulighed for at forske uden, at man på forhånd har afleveret bestillingssedler. Tilmelding er bindende, med mindre der sendes afbud senest 15.3.

Mandag 7. april

Møde i konfirmandstuen/læsesalen i Arkivet. Hvem holder "10 minutter"? Meld dig som foredragsholder til BØ i god tid forinden. Aftenens emne er i øvrigt: *Hvad har Arkivet i kopi, som findes andre steder?*

Mandag 5. maj (FU)

Generalforsamling.

Derefter Anton Blaabjerg, genealog, Viborg: Viborg Landsting.

Landstingets arkiv indeholder vigtige dokumenter fra både hele Nørrejylland og enkelte dele af Sønderjylland (Vestslesvig), dels skøde- og panteprotokoller 1624-1805 med masser af jordebøger med navne på godsernes fæstebønder, dels dom- og tingbøger med store mængder af retssager fra 1569 til vore dage. Præsentation af gode hjælpemidler til arbejdet med disse (vist for sjældent) udnyttede arkivalier.

Tid og sted

Foredragene – januar, marts og maj – holdes i den "lille" sal i Haraldslund Bibliotek, Kastetvej 83, Aalborg. Vore medlemsmøder som altid i Arkivet, Arkivstræde 1 – ved Vor Frue Kirke i Aalborg. Alle møder starter kl. 19.30.

Kontingent

150 kr. pr. husstand for foreningens tilbud samt HVEM FORSKER HVAD. Ved møderne kan der købes kaffe/the - pris 5 kr.

Kursusvirksomhed

➤ Finn Jelstrup: *Indtastning af folketællinger*. Start 22. januar - 3 onsdage kl. 16-18.35. Kom godt i gang med KIP – Kilde Indtastning Projekt. Har du lyst til at vide noget mere om det store arbejde med at indtaste folketællingerne på edb? Har du måske selv lyst til at deltage på et tidspunkt? Eller måske kunne du tænkes at starte som korrekturlæser? Tag et kig på Dansk Demografisk Database hos Dansk Data Arkiv - <http://ddd.dda.dk> og se, hvad frivillige hidtil har fået indtastet. Det er en god idé at have kendskab til læsning af gotisk håndskrift.

➤ Finn Jelstrup: *Kursus i brug af WinFamily, nyeste version for Windows 95/98/2000/XP*. Start 26. februar - 7 onsdage kl. 16-18.35.

Kom i gang med at bruge Win-Fam som værktøj til at holde styr på aner og efterslægt med tilhørende notater, kildeoplysninger, billedmateriale og andet. Hver deltager har på kurset sin egen PC med WinFam installeret og arbejder med sine egne, personlige data, der kan tages med hjem på diskette. Har man allerede WinFam, kan man medbringe disketter med sikkerhedskopi. Der foregår ikke egentlig undervisning i slægtsforskning, men der kan forventes en del erfaringsudveksling, råd og vejledning. Sidst på kurset arbejdes med at skanne billeder til programmet. Grundlæggende kendskab til brug af Windows er nødvendig. Medbring blanke disketter.

Finns kurser foregår på Kjellerupsgades Skole i Aalborg, og tilmelding skal ske til FOF ☎ 98 13 82 33. Nærmere oplysninger hos FJ ☎ 98 14 44 96 eller E: finn@fgj.dk

➤ Anton Blaabjerg: *Gotisk skriftlæsning og gamle arkivalier - For begyndere og fortsættere* (FU). 10 gange fra tirsdag 21.1. kl. 19-21. Vi går i gang med arkivaliernes gotiske skrift og opnår derved læsefærdighed. Samtidig præsenteres typiske slægts- og lokalhistoriske aktstykker fra 1800-tallet og tilbage til 1600-tallet, og vi snakker om, hvor disse arkivalier findes i arkiverne. Folkeuniversitetet, Strandvejen 12-14. Pris 720 kr. Yderligere oplysninger hos AB ☎ 86 61 04 36/tilmelding til FU ☎ 98 16 75 00.

I samarbejde med Ældre Sagen, Aalborg deltager foreningen i messen *På vej mod seniorlivet - 50+* i Aalborg Kongres- og Kulturcenter 14.-16. februar kl. 10-17.

Bestyrelse

- Birgit Øskov, fmd./kass., Rolighedsvej 56, 9400 Nørresundby ☎ 98 17 63 76. E: bojen@daks.dk
- Ingrid Wisborg Gade, nstfmd., Anthon Bachs Vej 6, 9000 Aalborg ☎ 98 12 65 15. E: iwg@stofanet.dk
- Else Berthelsen, sekr., Jyllensgade 25A, Ulsted, 9370 Hals ☎ 98 25 40 49. E: jyllen@mail.dk
- Jørgen Laustsen, Thorvaldsensvej 2, 9000 Aalborg ☎ 98 13 53 39. E: j.laustsen@mail1.stofanet.dk
- Hanne Gjesing Laursen, Fredrik Bajers Vej 24, 9220 Aalborg Øst ☎ 98 15 96 15. E: gjesing@stofanet.dk
- Elisabeth Strandbygaard, Kapelvej 9, 9400 Nørresundby ☎ 98 17 80 35. E: elisabeth@mail1.stofanet.dk

- Rasmus Lund Jensen, Gertrud Rasks Vej 42, 9210 Aalborg SØ ☎ 98 14 66 44. E: rlj@civil.auc.dk
- Knud Møller Andersen, suppl., Muhlesvej 15, Box 273, 9800 Hjørring ☎ 98 90 27 90. E: knudma@stofanet.dk
- Erling Gammelmark, suppl., Markeds-gade 5, 9560 Hadsund ☎ 98 57 31 57. E: erling.g@mail.tele.dk
- Finn Hejlesen Jakobsen, rev., Kvisten 27, 9260 Gistrup ☎ 98 32 32 07. E: hejlesen@mail1.stofanet.dk
- Kirsten Bovin, rev., Tinesvej 52, 9380 Vestbjerg ☎ 98 29 68 30. E: bovin@mail1.stofanet.dk

Hjemmeside

www.slaegtshistoriskforeningforaalborgeggen.dk

Egns- og Slægthistorisk Forening * Holstebro

Logo'et er mindestenen for det gamle Hardsysseletting, som er rejst i anledning af Holstebro by's 700 års jubilæum i 1974. Den står, nær det sted, hvor der oprindeligt var tingsted.

Torsdag 23. januar (FU)

Generalforsamling - ifølge vedtægterne. Foreningen er vært ved kaffe og brød.

Derefter Erik Kann, fuldmægtig ved Statens Øjenklinik Virum: Slægtsforskning på internettet.

Internettet bliver en stadig vigtigere del af slægtsforskernes arbejdsredskaber. Den ene kæmpestore database efter den anden bliver tilgængelig for os, og vi bevæger os næsten frit rundt i aner fra alle dele af verden. Men hvordan griber man søgningerne an, hvordan systematiserer man brugen af denne tilsyneladende udtømmelige mængder af oplysninger? Aftenens foredrag byder dels på en drøftelse af en række mere

principielle aspekter ved vores brug af "nettet", dels på en gennemgang af nogle af de vigtigste ressourcer til slægtsforskning på internettet.

Torsdag 20. februar (FU)

Jens Hansen, lektor, Kolding: En bondes hverdag belyst af mange medier.

Foruden de kendte, traditionelt benyttede arkivalier står et bredt spektrum af medier til brug for den spørgelystne slægtsforsker: billeder og film i lokalarkiverne, selvangivelser og ejendomsskemaer i kommunernes arkiver, DRs båndarkiv, aviser og ugeblade. Ved brug af de mange mediers muligheder tager JH udgangspunkt

i sin morfar og bygger en beretning op om en bondes hverdag frem til i dag.

Marts

En torsdag aften i marts planlægges en tur til landsarkivet i Viborg, med rundvisning i magasinerne. Nærmere info følger.

Tid og sted

Kl. 19.30 på Holstebro Museum. Kaffe og brød medbringes.

Kontingent

150 kr. pr. husstand – 40 kr. for ikke-medlemmer pr. foredrag.

Bestyrelse

- Jytte Knudsen, fmd., Fabersvej 48, 7500 Holstebro ☎ 97 42 69 86 / 97 49 51 00. E: jytte-k@worldonline.dk

- Kristian Øllgaard, kass., Østerled 2, Mejrup, 7500 Holstebro ☎ 97 42 55 10.
- Aase Klostergaard, sekr., Naltoftevej 5, Borbjerg, 7500 Holstebro ☎ 97 46 13 59.
- Hans Toudal Pedersen, Asagården 1, 7500 Holstebro ☎ 97 42 31 40 E: hans@toudal.dk
- Per Nørgaard Laugesen, Klostervej 89, Tvis, 7500 Holstebro ☎ 97 43 52 55. E: laugesen@mail.tele.dk
- Edith Stephensen, Asagården 3, 7500 Holstebro ☎ 97 41 08 64.
- Per Bak-Hansen, Jeppe Schousgade 8, 7500 Holstebro ☎ 97 42 36 03.

Hjemmeside

home3.inet.tele.dk/perlau/ho-slaegt.htm

Sæby Kommunes Historiske Forening

Lørdag 25. januar kl. 13.30-17

Harald Bergsted-eftermiddag – forfatteren var i en længere periode bosiddende i Sæby - vi hører og synger med på mange af hans kendte sange.

Onsdag 26. februar kl. 19.30

Hans Ove Bager: Vendelboernes liv og levned.

Tirsdag 18. marts kl. 19.30

Erling Mehlsen, tidl. landsretssagfører og borgmester i Sæby: Min tid i Sæby Kommunes tjeneste.

Onsdag 23. april kl. 19

Generalforsamling samt Sæby Museums årsmøde.
Derefter gamle Sæby-film.

Torsdag 22. maj kl. 10-17 – Aalborg Stadsarkiv, Arkivstræde 1, Aalborg
Udflugt til Aalborg Stadsarkiv, hvor vi vil se på bl.a. Tønnies fotoarkiv og Udvandrerarkivet.

Tid og sted

Hvis ikke andet er nævnt: Aktivitetscentret, Algade 3, Sæby.

Kontingent

90 kr. pr. år inkl. Sæby Museums Årskrift - 110 kr. inkl. SLÆGTEN og *Sæby Museums Årskrift*.

Bestyrelse

- Jørgen Bruun Nielsen, fmd., Flaunkjoldvej 17, Skæve, 9352 Dybvad ☎ 98 86 90 05.
- Ninna Olsen, nstfmd., Kløvermarken 7, 9300 Sæby ☎ 98 46 33 68.

- Mona Hovmand Simonsen, kass., Bredmosevej 33, Hørby, 9300 Sæby ☎ 98 46 61 50.
- Hans Chr. Pedersen, sekr., Donstedvej 109, Præstbro, 9330 Dronninglund ☎ 98 86 74 75.
- Frede Jensen, Hyldevej 12, Hørby, 9300 Sæby ☎ 98 46 61 12.
- Rita Brix Gregersen, P. Mønstedvej 25, 9300 Sæby ☎ 98 46 19 92.
- Bent Andersen, Åhavevej 26, Voersaa, 9300 Sæby ☎ 98 46 05 06.
- Sekretariat: Byhistorisk Arkiv, Sæby Museum, Algade 3, 9300 Sæby ☎ 98 46 10 77. E: SAEM@mail.tele.dk

Tirsdag 7. januar kl. 14-17
Første tirsdag i måneden: Åbent hus.

Onsdag 8. januar kl. 19.30
Generalforsamling ifølge vedtægterne.

Tirsdag 14. januar kl. 19
Studiekreds: *Gotisk skriftlæsning* begynder v/ Niels P. Bladt.

Onsdag 29. januar kl. 19.30
Ikke programsat, men sæt alligevel kryds i kalenderen. Se *medlemsbrev*.

Tirsdag 4. februar kl. 14-17
Første tirsdag i måneden: Åbent hus.

Onsdag 19. februar kl. 19.30
Aneaften.

Tirsdag 4. marts kl. 14-17
Første tirsdag i måneden: Åbent hus.

Onsdag 12. marts kl. 19.30
Søren Mulvad fortæller om slægtsbogen fra Seem.

Tirsdag 1. april kl. 14-17
Første tirsdag i måneden: Åbent hus.

Onsdag 2. april kl. 19.30 (FU)
Ingvert Møller Terkildsen: De tyske Domænegårde som led i magtkampen 1896-1916.

Tirsdag 6. maj kl. 14-17
Første tirsdag i måneden: Åbent hus.

Onsdag 7. maj kl. 19.30
Jytte Skaaning: Skolehistorier.
På Jyttes sædvanlige gode måde behandler hun emnet om skoler.

Tirsdag 6. maj kl. 14-17
Første tirsdag i måneden: Åbent hus.

Onsdag 14. maj kl. ca. 17.30
Besøg i Ribe. Søren Mulvad tager os med til en vandring gennem Ribe og fortæller om byen og bl.a. vægterne. Privat kørsel. Tilmelding til Orla Madsen senest 7. maj.

Mødested
Hvis ikke andet er nævnt, er mødestedet Marie Lauritzens Hus, Bramdrup Vestergade 7, Bramdrup, Haderslev.

Kontingent
125 kr. - par 150 kr.

Bestyrelse
- Orla Iver Madsen, fmd., Skovbrynet 15, 6100 Haderslev ☎ 74 52 15 14. E: oim@get2net.dk

- Peter Vagn Andersen, nstfmd., Fri-feltvej 6, 6240 Løgumkloster ☎ 74 77 52 85. E: pvafr@get2net.dk.
- Hanne Franck, kass., Havrevænget 12, 6100 Haderslev ☎ 74 53 08 19. E: hannefranck@adr.dk
- Svend Aage Mikkelsen, sekr., Hørgård 18, 2 tv., 6200 Aabenraa ☎ 74 62 15 75. E: svmi@post3.tele.dk

- Nancy Petersen, Kløvervej 64D, 6100 Haderslev ☎ 74 52 97 65. E: nancy.petersen@compaqnet.dk

Hjemmeside

Home3.inet.tele.dk/svmi/haderslev.htm

Torsdag 9. januar

Alm. mødeaften/gotisk læsning.

Torsdag 23. januar

Alm. mødeaften/gotisk læsning.

Torsdag 6. februar

Ane aften.

Torsdag 20. februar

Alm. mødeaften/gotisk læsning.

Torsdag 6. marts

Generalforsamling.

Torsdag 20. marts

Lene Davidian: Mine 3 år i Persien.

Torsdag 3. april

Alm. mødeaften/gotisk læsning.

Torsdag 24. april

Afslutning.

Tid og sted

Kl. 19 på Korsør Bibliotek.

Kontingent

125 kr. - par 150 kr.

Bestyrelse

- Karin Vedel, fmd., Højen 21, 4220 Korsør ☎ 58 37 11 19.
- Edith Ørbech Madsen, kass., Baggade 39, 4220 Korsør ☎ 58 37 01 63.
- Birgit Johansen, Bragesvej 132, 4220 Korsør ☎ 58 37 67 23.
- Anni Iversen, Rønne Allé 7, 4220 Korsør ☎ 58 37 48 03.
- Gerda Christiansen, Elme Allé 32, 4220 Korsør ☎ 58 37 26 74.

Torsdag 9. januar

Medlemmernes egen aften.

Denne aften vil vi lave et arrangement, hvor vore medlemmer selv skal medvirke og vise, hvordan de har ordnet deres egen slægtsforskning med data, billedmateriale og andre spændende ting. Måske er der slægtsforskere i foreningen, der arbejder

med de samme ting og i samme områder. Medbring evt. interessante gamle ting fra din egen slægt, som du kan vise frem.

Tirsdag 4. februar

Erik Kann, fuldmægtig, Statens Øjenklinik:
Hvor boede familien?

Gennemgang af, hvordan man placerer folketællingens familier på de rigtige matrikelnumre.

Onsdag 5. marts (FU)

Jørgen Mikkelsen, arkivar ved Landsarkivet for Sjælland, Lolland-Falster og Bornholm: Ældre fængselsarkiver og deres anvendelsesmuligheder.

Statens Arkiver rummer over 1 km fængsels- og arresthusarkiver. Dette materiale kan have stor interesse for mange slægtshistorikere, som kan finde aner i stamprotokoller, fangesager, signalementsbøger, arbejdsbøger m.m. Foredraget indledes med en oversigt over strafferettens og fængselsvæsenets udvikling fra middelalderen til det 20. århundrede. Dernæst følger en generel beskrivelse af fængselsarkiverne og deres bestanddele, og til sidst præsenteres nogle fangeskæbner fra 1800-tallet.

Onsdag 2. april (FU)

Ole Helmig, overlæge: Muntre hændelser med mere alvorlige afstikkere til sygdomme.

OH har ry for at være en meget interessant foredragsholder, der ofte får smilet frem. Han vil komme ind på sine mange oplevelser som ansat på skadestuen, men

han vil også komme ind på de meget farlige og smitsomme sygdomme, bl.a. tuberkulosen, der hærgede meget voldsomt i det danske samfund.

Tirsdag 6. maj

Generalforsamling.

Tid og sted – bemærk nyt mødested!

Kl. 19.30 i Nordeas mødelokale, Algade 4, 1. sal. Af hensyn til alarmer m.m. låses døren kl. 19.30, så mød venligst i god tid. Medbring selv kaffe/te.

Kontingent

Enkeltmedlemmer 150 kr., par 200 kr. for alt – også foreningens årsskrift. Gæster 20 kr. pr. møde.

Bestyrelse

- Kit Bisgård, fmd., Åstoft 14, Svogerslev, 4000 Roskilde ☎ 46 38 35 14. E: kitbi@get2net.dk
- Flemming Molin, kass., Dronning Ingeborgs Vej 1, 4000 Roskilde ☎ 46 35 31 18. E: molin@post5.tele.dk
- Karna Hansen, sekr., Æblehaven 106, st.th., 4000 Roskilde ☎ 46 36 10 56. E: karna@email.dk
- Niels-Bjarne Kristensen, Dronning Sofiesvej 22, 4000 Roskilde ☎ 46 35 37 73. E: labenbk@post11.tele.dk
- Jette Stoltenberg, Hallingparken 7, 6., 2660 Brøndby Strand ☎ 43 73 04 02. E: jette.stoltenberg@vip.cybercity.dk

Hjemmeside

home6.inet.tele.dk/jvo/rsgp

Slægtshistorisk forening for Sydsjælland

Onsdag 15. januar (FU)

Tommy P. Christensen: Avisen - en kilde

for slægtsforskere.

Efter en kort gennemgang af de danske avisers historie fokuseres der på de stofområder i avisen, der kan være af interesse i slægtsforskningen samt de metodiske problemer ved at anvende aviser som kilde.

Endelig gennemgås de almindeligste hjælpemidler ved opsporingen af gamle aviser samt placeringen af landets største avis-samlinger.

Onsdag 19. februar

Peter Korsgaard, arkivar i Kort- og Matrikelarkivet.

Kort- og Matrikelstyrelsens protokoller og kort som indgang til personalhistorien. Kort- og Matrikelstyrelsen blev dannet i 1989 ved en sammenlægning af Geodætisk Institut, Matrikeldirektoratet og Søkortarkivet. Disse institutionsnavne giver antydning om arkivets indhold. Matrikelprotokollerne og -kortene er ganske kendte, men f.eks. indeholder Geodætisk Instituts kort mange indgange til gårde, virksomheder og institutioner, som ikke er tilgængelig andetsteds. Foredraget gennemgår de muligheder, begrænsninger og faldgruber, som materialet giver.

Onsdag 19. marts

Generalforsamling - ifølge vedtægterne.

Derefter orientering fra Finn Nørregaard om brugerrådet ved landsarkivet.

Tirsdag 29. april

Indholdet er endnu ikke fastlagt.

Kontingent

Enkeltmedlemmer 90 kr. - par 150 kr.
Gæster 30 kr. pr møde.

Tid og sted

Hvor ikke andet er anført, er mødetidspunktet kl. 19.30-22 - i lokale 117 på Grønnegades Kaserne.

Kursusvirksomhed

LOF afholder kurser i slægtsforskning under ledelse af Ole Pilegaard Hansen. Personer, der ønsker at deltage i kurserne, bedes holde øje med annoncering i dagspressen samt LOF's "blå kursushæfte", der omdeles til samtlige husstande i Næstved Kommune. Et ekstra grundkursus planlagt til start i februar.

Bestyrelse

- Henning Ballegaard, fmd., Vagtelvej 35, 4700 Næstved ☎ 55 75 15 24. E: Henning_ballegaard@hotmail.com
- Ole Pilegaard Hansen, kass., Fyrrevej 7, Fensmark, 4700 Næstved ☎ 55 54 64 05. E: pilbach@teliamail.dk
- Keld Andersen, sekr./webmaster, Askovvej 23, Aaside, 4733 Tappernøje ☎ 55 96 57 36. E: keld23@worldonline.dk
- Knud Rahbæk Frederiksen, Fællesejervej 14, 4700 Næstved ☎ 55 72 55 08. E: aogkrf@mail1.stofanet.dk
- Karin Mørck, Kildebakken 14, 4700 Næstved ☎ 55 72 74 74. E: karin.morck@mail1.stofanet.dk

Hjemmeside

ssf.dk/25/

Tirsdag 7. januar

Poul Pedersen, fotograf, Århus: Fotografier – historie og anvendelse.

PP vil fortælle fotografiets mere end 150-årige historie, om kendte fotografer. Ud fra eksempler vil vi høre om, hvad vi kan læse ud af gamle fotografier og ikke mindst deres bagsider. Disse giver nemlig mulighed for nærmere at identificere billederne med oplysninger, som kan bruges, når man ønsker at illustrere sine slægtsbøger. PP kommer også ind på de indviklede copyrightbestemmelser.

Tirsdag 4. februar (FU)

Steen Busck, lektor, Århus Universitet: Sædelighed og moral i 1700- og 1800-tallets Danmark.

Det, vi kalder god gammeldags moral, er i virkeligheden en ret ny moral, der er opstået efter Jeppe på Bjergets tid, som en del af det man kalder modernismen. Hvordan og hvorfor? Mulighederne for at finde svar på disse spørgsmål er bedre end man umiddelbart skulle tro. Helt ned på lokalt plan kan udviklingen følges, bl.a. fordi præsten indtil midten af 1800-årene blandede sig i selv de mest intime aspekter af

sine sognebørns liv. Både præstens, provstens og bispens arkiver bringer masser af eksempler. SB trækker nogle hovedlinier op og belyser dem med en række eksempler.

Tirsdag 4. marts

Generalforsamling.

Herefter 2-3 indlæg fra medlemmer.

Tirsdag 1. april (FU)

Birgit Løgstrup, fhv. arkivchef, Rigsarkivet: 1800-tallets travle herredsfoged.

I takt med opløsningen af godserne og den stigende offentlige regulering af samfundet fik herredsfogeden forvaltningsopgaver udover at være dommer og retlig konfliktløser: politimester, skifteforvalter, overformynder, lægdsforstander samtidig med at han skulle tage sig af brand- og vejvæsen. Herredsfogeden fik travlt og de mange nye ressortområder betød, at deres arkiver svulmede op – en guldgrube!

Tid og sted

Kl. 19.30 – 22 i Kirkesalen, Sct. Jørgens Gaard, Hospitalsgade 4, 6000 Kolding. Kirkesalen vil være åben fra kl. 19.

Tirsdagene 14. januar, 18. februar, 11. marts og 8. april

Studieture til landsarkivet i Viborg.

Fælleskørsel i private biler. Afgang kl. 07.15 fra banegårdspladsen i Kolding. Hjemkomst ca. kl. 18. Pris 70 kr. Tilmelding nødvendig.

Onsdag 12. februar

Studietur med introduktion, rundvisning og arkivstudier på Statsbiblioteket (Statens avis- og billedsamling m.m.) i Århus.

Evt. mulighed for studier på egen hånd i Erhvervsarkivet i Århus. Fælleskørsel i private biler. Afgang kl. 07.45 fra banegårdspladsen i Kolding. Hjemkomst ca. kl.

19. Pris 60 kr. Tilmelding nødvendig.
Forberedelsesaften ultimo januar.

Onsdag 19. marts

Studietur til landsarkivet og Kort- og Matrikelstyrelsen i Åbenrå.

Fælleskørsel i private biler. Afgang kl. 08 fra banegårdspladsen i Kolding. Hjemkomst ca. kl. 17. Pris 50 kr. Tilmelding nødvendig.

Lørdag 3. maj eller 10. maj

Heldagsbustur til den jyske alhede og Kongenshus Mindepark. Se nærmere i vort medlemsblad.

Kontingent

150 kr. - par 200 kr. Gæster 25 kr.

Bestyrelse

- Per Thornberg, fmd., ”Duedal”, Tandholtvej 5, 6000 Kolding ☎ 75 52 43 70. E: per.thornberg@mail.tele.dk
- Bente Stokholm Thomsen, nstfmd., Piledamsvej 79, 6000 Kolding ☎ 75 53 84 59. E: thomsenstokholm@stofanet.dk
- Birte Wienecke, kass., H.C. Petersensvej 4k, 6000 Kolding ☎ 75 54 11 34. E: bwienecke@mail.tele.dk
- Henning Haugaard, red., Brændkjærgade 46, 6000 Kolding ☎ 75 50 43 39. E: haugaardkolding@mail.tele.dk
- Henning Broe, sekr., Agerland 3, 6091 Bjert ☎ 75 57 24 13. E: bastholmbroe@mail1.stofanet.dk
- Emma H. Jacobsen, sup., Karen Blixens Vej 9, 6000 Kolding ☎ 75 53 11 67. E: ehej@post7.tele.dk

Tirsdag 7. januar

Studiekreds i gotisk.

Tirsdag 21. januar (FU)

Johnny Wøllekær, arkivar ved Odense stadsarkiv: Da Maren kom på fattiggården.

Om fattiggårde, og hvordan man finder arkivalier om fattighjælp.

Tirsdag 4. februar

Studiekreds i gotisk.

Tirsdag 18. februar

Generalforsamling - ifølge vedtægterne.

Tirsdag 4. marts

Studiekreds i gotisk.

Tirsdag 18. marts (FU)

Knud Prange, pens. universitetslektor, København: Hvordan føres en bondeslæggt tilbage til 1400-tallet?

Hvordan kommer man længere, når der ikke er flere kirkebøger og folketællinger?

Tirsdag 1. april

Studiekreds i gotisk.

Tirsdag 15. april

Studiekreds i gotisk.

Tirsdag 29. april

Birgit Løgstrup, dr.phil., Aalborg: 1800-tallets travle herredsfoged.

Foruden embedet som dommer og politimester fik herredsfogeden mange nye forvaltningsopgaver efter godsopløsningen. Det betød øgede arkivmængder og store muligheder for slægtsforskere.

Tid og sted

Kl. 19 i Silkeborg Medborgerhus, Søvej 3.

Kontingent

100 kr. - par 150 kr.

Mandag 6. januar

Medlemsmøde.

Aftenens emner er: Hvordan bruger vi internetcafeen? Hvordan kvalificerer vi vores brug af internettet til slægtsforskning?

Mandag 3. februar

Forskningsaften på landsarkivet på Jagtvej. Tilmelding ikke nødvendig.

Mandag 10. marts - Obs: ændret mødedato!

Bestyrelse

- Ulla Nørskov, fmd., Gl. Dalsgårdsvej 4, 8620 Kjellerup ☎ 86 82 07 14/20 82 07 14. E: bent.ulla@vip.cybercity.dk
- Ole Brodersen, nstfmd., Balle Kirkevej 74, 8600 Silkeborg ☎ 86 81 26 49.
- Karl Kristensen, kass., Tingvejen 4, 8600 Silkeborg ☎ 86 81 63 30.
- Birgit Pedersen, sekr., Rudbølvej 27, 8600 Silkeborg ☎ 86 81 02 58.
- Ole Jensen, Skæggær Banevej 23, 8600 Silkeborg ☎ 86 85 62 66.

Generalforsamling. Husk forslag fra medlemmerne skal være sekretæren i hænde senest 2 uger før generalforsamlingen.

Mandag 7. april

Tommy P. Christensen, lektor, cand.mag.: Avisen - en kilde for slægtsforskere?

Siden 1600-årene er der udsendt aviser i Danmark, og deres anvendelsesmuligheder for slægtsforskeren er emnet for dette foredrag, hvor der fokuseres på de stofområder, der kan være af interesse for slægtsforskere, samt de metodiske problemer ved at anvende avisen som kilde. Endelig gennemgås de almindeligste hjælpemidler ved opsporing af gamle aviser samt placeringen af landets største avissamlinger.

Mandag 5. maj

Forskningsaften på Rigsarkivet. Bemærk max. deltagerantal 20 personer. Tilmelding efter programmets udsendelse til formanden efter "først til mølle" princippet.

Sommertur/Foreningens 10 års fødselsdag

Arrangementet finder sted "på dagen" lørdag 13. september. Reserver dagen nu. Nærmere program udsendes med efterårsprogrammet.

Tid og sted

Ordinære møder er kl. 19 i mødelokalerne på Tårnby Hovedbibliotek, Kamillevej 10, Kastrup. Kaffe, øl og vand kan købes ved møderne. Tilmelding til ekskursioner, arkivbesøg, ture, o. lign. sker ved telefonisk henvendelse til formanden ved program-mets udsendelse.

Internetcafé

Vi mødes hver 14. dag i vores internetcafé på Kastrupgårdsskolen, Blåklkkevej, Kastrup. Lokale 12. Vi har 12 maskiner til rådighed. Tilmelding ikke nødvendig. Medbring gerne kaffe + kage. Møderækken frem til sommerferien er:

Torsdag 16. januar - kl. 19 – 22: AG

Tirsdag 28. januar - kl. 19 – 22: KGP/BW

Torsdag 13. februar - kl. 19 – 22: BSM

Tirsdag 25. februar - kl. 19 – 22: NG

Torsdag 13. marts - kl. 19 – 22: AG

Tirsdag 25. marts - kl. 19 – 22: KGP/BW

Torsdag 10. april - kl. 19 – 22: BSM

Tirsdag 22. april - kl. 19 – 22: NG

Kontingent

125 kr. pr. år. Par 200 kr. Betales pr. giro til kassereren i januar. Gæstebetaling ved foredrag 25 kr. pr. gang.

Bestyrelse

- Britta S. Mortensen, fmd., Diesen Alle 25, 2791 Dragør ☎ 32 94 17 12. E: staugaard-mortensen@get2net.dk
- Bitten Westergaard, nstfmd., Fortgård Allé 12, 2770 Kastrup ☎ 32 50 64 67.
- Anders Gadegaard, kass., Holdkærs Ager 183, 1 tv., 2770 Kastrup ☎ 32 51 10 87.
- Niels Gjermandsen, sekr., Sirgræsvej 130, 2770 Kastrup ☎ 32 52 34 03. E: nlg@tdcadsl.dk
- Karl-Gunner Petersen, Jægervej 23, 2791 Dragør ☎ 32 53 14 30. E: karl-gunner@image.dk

Hjemmeside

home20.inet.tele.dk/nlg

Ry Slægtshistorisk Forening

Onsdag 8. januar

Almindelig samarbejdsaften med et indlæg om slægtshistorie af et medlem. Medbring dit eget indsamlede materiale, så hjælper vi hinanden med evt. problemer. Derefter træning i gotisk skriftlæsning.

Onsdag 29. januar

Computeren i slægtsforskningen.

Vi ser på de forskellige muligheder og problemer ved brugen af computeren i slægtsforskning. Der vil blive mulighed for at bruge internettet.

Onsdag 5. februar

Vi planlægger et arkivbesøg. Der vil blive arrangeret fælles transport. Vi mødes på skolen.

Onsdag 5. marts

Generalforsamling - ifølge vedtægterne.

Derefter almindelig samarbejdsaften med et indlæg om slægtshistorie af et medlem. Medbring dit eget indsamlede materiale, så hjælper vi hinanden med evt. problemer. Derefter træning i gotisk skriftlæsning.

Onsdag 9. april

Almindelig samarbejdsaften med et indlæg om slægtshistorie af et medlem. Medbring dit eget indsamlede materiale, så hjælper vi hinanden med evt. problemer. Derefter træning i gotisk skriftlæsning.

Tid og sted

Kl. 19.30 i Foreningscentralen på Låsby Skole.

Kontingent

150 kr. for enkelt-medlemsskab og 225 kr. for husstands-medlemskab - incl. HVEM FORSKER HVAD. Kontingent ved indmeldelse i efteråret er 50. kr. eksl. HFH.

Bestyrelse

- Knud Aagaard, fmd., Kirkevej 73, 8670 Låsby ☎ 86 95 15 86. E: forening@knudaagaard.dk

- Svend Ingerslev Olesen, nstfmd., Lindevej 3, 8670 Låsby ☎ 86 95 11 22.
- Inga Kallesøe, kass., Jagtvej 65a, 8450 Hammel ☎ 87 62 01 12. E: kallesoe@post4.tele.dk
- Kaj Ahlburg, sekr., Kildebakken 36, 8680 Ry ☎ 86 89 14 63. E: kahlburg@post5.tele.dk
- Inger Olsen, Skovagervej 3, 8680 Ry ☎ 86 89 32 52.

Hjemmeside

<http://home3.inet.tele.dk/kaagaard/>

Mandag 6. januar

Foredrag v/ Lars Barfoed: Fyrværkeriets historie.

Mandag 13. januar

Ingrid: Gotisk skrift.

Mandag 20. januar

Tema v/ Jytte Rasmussen: Gl. Valbys historie.

Mandag 27. januar

Hygge/bytte.

Mandag 3. februar

Hygge/bytte.

Mandag 10. februar

Generalforsamling.

Mandag 17. februar

Tema v/ Axel Sørensen: Fastelavns traditioner.

Mandag 24. februar

Hygge/bytte.

Mandag 3. marts

Foredrag v/ arkivar på Rigsarkivet, Hans Chr. Berg: De militære arkiver.

Mandag 10. marts

Gunnar: Gotisk læsning.

Mandag 17. marts

Tema v/Lisbet: Tobaksspindere i Danmark.

Mandag 24. marts

Hygge/bytte.

Mandag 30. marts

Hygge/bytte.

Mandag 7. april

Foredrag v/ Charlotte S.H. Jensen, Landsarkivet for Sjælland: Varsler og overtro i bondesamfundet.

Mandag 14. april

Birgit Heigren: Gotisk skrift.

Mandag 28. april

Tema v/ Birgit Heigren: Min egen forskning.

Mandag 5. maj

Foredrag v/ Knud Prange: Hvordan føres bønder 400 år tilbage?

Mandag 12. maj

Kirsten Lock: Gotisk skrift.

Mandag 19. maj

Tema v/ Ingrid: Madtraditioner før 1900.

Mandag 26. maj

Hygge/bytte.

Mandag 2. juni

Hygge/bytte.

Søndag 15. juni

Sommerudflugt.

Herefter sommerferie til 1. september.

Tid og sted

Alle møderne afholdes i Hyggeklubben, Gersagerparken 22-24 Parterren, Greve kl. 19- 21.

Kontingent

150 kr. - samboende 200 kr. - gæster 20 kr.

Bestyrelse

- Jørgen Seide Petersen ☎ 40 58 54 86.
- Arne Jensen ☎ 43 60 06 25.
- Ingrid Bonde Nielsen ☎ 43 90 80 60.
- Ib Førsterling ☎ 43 90 24 46.
- Lisbet Larsen ☎ 46 15 05 71.

Onsdag 12. februar i Mejerigade 9.
Generalforsamling.

Mandag 3. marts i Menighedshuset,
Bredgade, Brønderslev.

Hans Toudal, Holstebro: Erfaringer og

oplevelser ved projektet ”at lave en slægtsbog”.

HT foræller om, hvordan interessen opstod. Hvorledes vi kom i gang, hvor begyndte vi? Hvordan kom vi videre? Hvor kan vi finde oplysninger? Oplevelser ved besøg på arkiver ud over landet. Hvilke arkivalier har vi brugt? Tilgængeligheden af arkivalier. Oplevelser ved besøg hos personer. Indsamling af efterslægtens data. Efterlysning af billedmateriale. Behandling af billedmateriale. Samling af stoffet og hvordan det præsenteres. Vil andre i familien være interesseret?

Lørdag 5. april kl. 7.15

Tur til landsarkivet i Viborg.

Tilmelding til Grethe Jensen senest 3. april. Meddel ved tilmeldingen, om du er

”selvkører” eller ”medkører”. Vi kører fra Mejerigade kl. 7.15 – hjemkomst ca. kl.18.

Onsdag 7. maj

Aftentur til Jerslev Kirke og Jerslev Arkiv.

Vi kører i private biler og mødes kl. 18.45 ved Jerslev Kirke, hvor der er rundvisning. Vi besøger derefter Jerslev Lokalarkiv, hvor der er lejlighed til at slægtsforske. Kaffe kan købes for 15 kr.

Tid

Hvor intet er anført - kl. 19.30.

Åbningstider

Hver onsdag eftermiddag: Åbent hus kl. 13–17. Hver torsdag aften: Åbent hus kl. 19–22. Lukket helligdage, 2. januar samt hele juli.

Gotisk læsning (studiekreds for medlemmer) start onsdag 8. januar kl. 9.30–11.30. Derefter hver onsdag til og med 9. april.

Kontingent

75 kr. - par 100 kr.

Bestyrelse

- Grethe Jensen, fmd., Vesterholtvej 35, Kraghede, 9382 Tylstrup ☎ 98 26 15 39. E: grethe@Obcon.dk
- Arne Leismann, nstfmd., Sølvgade 44, Hallund, 9700 Brønderslev ☎ 98 83 58 60. E: leismann@image.dk
- Annalise Sørensen, kass., Hvilshøj Mark 125, Ø. Brønderslev, 9700 Brønderslev ☎ 98 81 14 49. E: annalise.s@get2net.dk
- Gunnar Wiant Pedersen, sekr., Hamelmosevej 22, 9382 Tylstrup ☎ 98 26 17 45. E: wiant@stofanet.dk
- Poul Birkholt, Peder Møllers Plads 4, 2/5, 9700 Brønderslev ☎ 98 82 55 03. E: Birkholt@get2net.dk

Hjemmeside

www.slaegtshistoriskforeningforbroenderslevveggen.dk

Hvidovre Slægtsforskere

forening af slægtsforskere
oprettet den 1. august 1993

Tirsdag 14. januar kl.14

Foredrag af Charlotte S.H. Jensen.

Tirsdag 21. januar kl. 14

Nyheder på internettet.

Tirsdag 28. januar kl.14

Vi ser på skifter.

Tirsdag 4. februar kl.13

Besøg i mormonarkivet i Ballerup C.

Tirsdag 11. februar kl.14

BK6DK sidste nyt!

Tirsdag 18. februar kl.14

Søg på ane (detektiv oplysninger).

Tirsdag 25. februar kl. 9

Besøg på Landsarkivet.

Tirsdag 4. marts kl.14

Foredrag af arkivar Orla Damgård, Rigsarkivet.

Tirsdag 11. marts kl.14
Din slægtsbog - tag prøver med!

Tirsdag 18. marts kl.14
Søgning på folketællinger - cd-rom.

Tirsdag 25. marts kl. 9
Besøg på København Stadsarkiv beliggende på rådhuset.

Tirsdag 1. april kl. 14
Kirkebøger på internet og cd-rom.

Tirsdag 8. april kl.14
Mormonarkivet på internettet.

Tirsdag 15. april kl.14
Afslutning og aftale om JUBITUR.

Tid og sted
Hvidovre Rytterskole, Hvidovre Kirkeplads 1, Hvidovre.

Alle mandage er der computerundervisning i diverse programmer fra kl. 13 til 16 max 1 time efter indskrivning i kalender-

bog. Kom om mandagen og få brændt dit familiealbum på CD-rom. Du kan også lave flotte visitkort med dit eget billede. OBS! Salg af Hvidovre kirkebog 1747-1777 og 1778-1799. Bøgerne er transkriberet og sendes mod forudbetaling 50 kr. pr. stk. + forsendelse 30 kr.

Kontingent

100 kr. pr. sæson (200 kr. om året). Der er 100 kr. i indskud for nye medlemmer.

Bestyrelse

- Dan Olsen, fmd., Spurvehøjvej 17, st.tv., 2650 Hvidovre ☎ 36 48 86 42 - fax. 36 49 31 81. E: davao@tdcadsl.dk eller hvidovrerytterskole@mail.tele.dk
- Grethe Sperling, kass.
- Ivar Poulsen, nstfmd.
- Jens-Chr. Nielsen, rev.

Hjemmeside

www.hvidovregenealogi.subnet.dk/

Slægts- og Lokalhistorisk Forening for Østdjursland

Tirsdagene 21. januar, 18. februar og 15. april
Klubaften på Grenaa Egnsarkiv kl. 19 – bemærk stedet!

Tirsdag 4. februar
Generalforsamling afholdes på Grenaa Bibliotek kl. 19 – obs: sted!

Derefter fortæller Jacob Buch om Buch-Netværket, hvor slægtsforskere med interesse i forskellige varianter af Buch-navnet har indledt et samarbejde med bl.a. fælles hjemmeside, nyhedsbreve og hjælpegruppe. Find hjemmesiden på adressen: www.skivdal.dk/buch-net

Tirsdag 4. marts (FU)

Knud Prange, mag. art. Brønshøj: Hvordan fører man en bondeslægt tilbage til 1400-tallet?

Hvilke kilder står til vores rådighed, når de traditionelle kilder som kirkebøger, folketællinger skifter osv. "tørre ud"? Foredraget giver tillige et eksempel på, hvordan man kan følge en bondeslægt gennem næsten 500 år.

Lørdag 22. marts

Klubaftenen i marts har vi valgt at flytte til en klubdag - og den foregår på Grenaa Handelsskole fra kl. 10-15.

Deltagerne vil hver få en edb-maskine stillet til rådighed. Der bliver adgang til internettet til personsøgning m.m. Man kan arbejde på egen hånd eller få hjælp undervejs. Der kan også "byttes" aner, udveksles erfaring, og evt. kan man få hjælp, hvis man har nogle problemer i sin forskning. Af pladshensyn er tilmelding forud nødvendig og skal ske til bestyrelsen senest 18. marts.

Tirsdag 1. april (FU)

Birgit Øskov, lærer, Nørresundby: Slægtsforskere: Lad os hige og søge i bøgerne!

Det danske biblioteksvæsen (måske vort største arkiv overhovedet) rummer et utal af muligheder for slægtsforskere, når det drejer sig om at sidde i ro og mag derhjemme og dyrke sin hobby. Uanset, hvor man bor i landet, er bibliotekets materialer indefor rækkevidde. Hjælpe midler, renskrevne arkivalier, sogne- og slægtsbøger, årbogsartikler og opslagsværker - kort sagt

kan en stor del af vore forfædres liv afdækkes ved brug af biblioteket.

Tirsdag 13. maj

Aftentur til landsarkivet i Viborg.

Bus afgår fra Frederik Thykiers Plads i Grenaa kl. 17.10 præcis. Pris pr. person 100 kr. Læsesalen er åben kl. 19-22. Der vil blive givet en orientering om bestilling af arkivalier, rundvisning på arkivet, og der bliver lejlighed til at forske i arkivalierne. Aflevering af bestillingssedler til bestyrelsen senest 5. maj. Der må højst afleveres 3 bestillingssedler pr. deltager, og de skal være forsynet med både arkiv- og løbenummer. Der er selvfølgelig mulighed for at forske uden, at man på forhånd har afleveret bestillingssedler, og der kan gives hjælp hertil. Af hensyn til plads i bussen er tilmelding nødvendig og skal ske til bestyrelsen senest 9. maj. Tilmelding er bindende, med mindre der sendes afbud senest 9. maj.

Tid og sted

Hvor andet ikke er anført, foregår møderne kl. 19 i center "Posthaven", Posthaven 48, Grenaa.

Kontingent

100 kr. - par 160 kr.

Kursusvirksomhed

Tirsdagene 28. januar, 25. februar og 25. marts: *Om at skrive landsbyhistorie* (FU)

Kursusleder: Arkivar Børge Kjær. Kurset finder sted på Grenaa Egnarkiv kl. 19. Slægts- og Lokalhistorisk Forening for Østdjursland, Liberalt Oplysningsforbund og Grenaa Egnarkiv samarbejder om et projekt, der påbegyndtes i efteråret 2002. En del af det lokale arkivs "stamgæster" har systematisk indsamlet materiale om en del af Østdjurslands landsbyer, og andre har beskæftiget sig med delemler inden for

en landsbys samlede historie. På kurset er der også plads til nybegyndere, der vil prøve kræfter med dette at udforske og skrive historie. Kurset er tilrettelagt således, at disse forskellige grupper tilgodeses. Kurset er åbent for alle interesserede, og det er gratis at deltage.

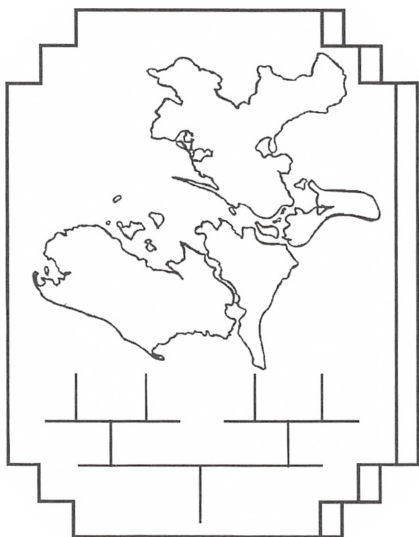
Bestyrelse

- Ib Asmussen, fmd., Krokusvej 10, 8500 Grenaa ☎ 86 32 31 71. E: ibasmussen@mail.tele.dk

- Leif Ryttertoft, nstfmd., Fuglevænget 60 st. tv., 8500 Grenaa ☎ 86 30 08 78. E: ryttertoft@tdcadsl.dk
- Inga Witt, kass., Storegade 42 st. tv., 8500 Grenaa ☎ 86 32 77 39.
- Vinnie Press Hansen, sekr., Rosenbakken 5, 8500 Grenaa ☎ 86 32 14 32.
- Bent Klim Johansen, Nelliikevej 50, 8500 Grenaa ☎ 86 30 93 87.

Hjemmeside

www.lokalarkiver.dk/grenaa/slaegts_og_lokal.htm

Slægtshistorisk Forening for Storstrøms Amt

Torsdag 16. januar

Atter i år har vi bibliotekar Niels Chr. Rasmussen til at hjælpe med at finde nye bøger på biblioteket om slægtsforskning. Som bisidder vil vort medlem, Mogens Allerup fortælle om de nye ting, der findes på internettet samt medlemmernes bidrag fra egen slægtsforskning fra internettet.

Torsdag 20. februar

Medlemsaften.

Vi vil hjælpe hinanden og evt. ”bytte aner”. Har du nogle vanskeligheder, kan vi måske være med til at løse, hvad vi hver især brænder inde med.

Lørdag 22. marts (FU) - Obs kl. 13!

Generalforsamling

Derefter Erik Kann: Født i København. Sådan lyder den lakoniske meddelelse ofte i f.eks. folketællinger og lægdsruller. Kan man overhovedet komme videre eller er alt umuligt? EK forsøger at belyse, at det på ingen måder er umuligt! Gennem en række praktiske eksempler gennemgås kildematerialet til slægtsforskning i Landsarkivet for Sjælland, i Rigsarkivet og på Københavns Stadsarkiv (KSA). Specielt samlingerne på KSA er meget væsentlige for slægtsforskere: Københavns Politis Mandtaller, copulationsprotokoller, ægteskabsbøger, skattemandtal, gravskødeprotokoller og meget meget mere. Alle disse kilder tilsammen gør det i langt de fleste tilfælde ikke bare muligt at stykke et solidt skelet sammen, men i høj grad også at fylde en masse spændende kød og blod på vore aner.

Lørdag 26. april

Udflugt til Vordingborg Arkiv og Statshospitalet.

Reserver allerede dagen nu. Samkøring kan etableres fra Nykøbing F. Herom senere.

Tid og sted

Foredragene afholdes, hvis ikke andet er anført, kl. 19.30 på Det gamle Bibliotek, Rosenvænget 17, Nykøbing F. Ret til ændringer forbeholdes. Foredragsaftnerne er åbne for alle interesserede. Medbring selv drikkevarer til pausen.

Kontingent

125 kr. for enkeltpersoner - 170 kr. for ægtepar - 65 kr. for biblioteker/arkiver. Gæster ved foredrag: 25 kr.

Bestyrelse

- Ina Antonsen, fmd., Nykøbingvej 65, 4863 Eskilstrup ☎ 54 43 64 28.
- Susanne Poulsen, nstfmd., Thorsensvej 30, 4800 Nykøbing F. ☎ 54 85 98 85.
- Børge Antonsen, kass., Nykøbingvej 65, 4863 Eskilstrup ☎ 54 43 64 28.
- Ove Jørn Mortensen, sekr., Græsvænget 12, 4760 Vordingborg ☎ 55 37 36 58.
- Jette Stoltenberg, red., Hallingparken 7, 6., 2660 Brøndby Strand ☎ 43 73 04 02.
- Erik Dyrborg, Gøgeurtevej 11, Marie-lyst, 4873 Væggerløse ☎ 54 13 64 01.
- Kirsten Esbensen, Ejegodvej 21, 1. th., 4800 Nykøbing F. ☎ 54 85 19 33.

Torsdag 16. januar

John Grytner, arkivleder, Højreby: Kilder i ejendomshistorie, med henblik på slægtsforskning.

Torsdag 13. februar

Generalforsamling.

Derefter vil Inge og Kjeld Nymand fortælle om en spændende tur, de havde i Amerika i 2001.

Torsdag 13. marts

Heidi Pfeffer, arkivleder, Nakskov: Helligkilder i Storstrøms Amt.

Torsdag 24. april

Thor Holmboe, Horslunde: Om nogle af mine mange jordfund på Nordlolland, som jeg har gjort med min metaldetektor i samarbejde med Stiftsmuseet og Nationalmuseet.

Torsdag 22. maj

Besøg i Halsted Kirke.

Grevinde på Halsted Kloster, Jytte Frijs, fortæller om kirkens historie. Vi mødes ved kirken kl. 19.

Tid og sted

Foredrag og møder holdes, hvis ikke andet er anført, i Nakskov lokalhistoriske Arkivs nye lokale (avissalen), Jernbanegade 8, Nakskov, kl. 19. Husk: kop/krus.

Kontingent

75 kr. pr. person – 125 kr. pr. par.

Bestyrelse

- Helge Rasmussen, fmd., Havebyen 17, 4900 Nakskov ☎ 54 92 09 61.
- Michell Nellemann, nstfmd./sekr., Winchells-gade 33, 4900 Nakskov ☎ 54 92 70 32.

- Gunner Larsen, kass., Hardenbergvej 17, 4900 Nakskov ☎ 54 92 37 84.
- Erling J. Hansen, Pederstrupvej 20, 4900 Nakskov ☎ 54 92 20 11.
- Margrethe Nellemann, Østergade 8, 4900 Nakskov ☎ 54 92 83 29.

Nordsjællands Slægtshistoriske Forening

Mandag 13. januar

Medlemsaften, hvor vi som introduktion til besøg på landsarkivet i København 17. marts drøfter: "Hvor langt er du kommet, og hvad mangler du?" Vi vil på dette grundlag forberede spørgsmål til Jan Pedersen, LAK, som ud fra disse konkrete eksempler vil hjælpe os med "at finde rundt" i det omfattende arkivmateriale.

Mandag 17. februar (FU)

Charlotte S.H. Jensen, mag.art., folkeminde-samler, Landsarkivet: Livets sidste fest.

Gennem folkemindeoptegnelser får man et godt indtryk af bondesamfundets syn på livets afslutning. Vi ser nærmere på skik og tradition i forbindelse med døden.

Her møder man bl.a. kvinden, der dør med sit barn i barselsseng, den fordrukne skomager, der skal have sine løse tæer med i kisten, og selvmorderen, der ikke kan be-graves på kirkegården. Men ved siden af disse ualmindelige skæbner findes også den almindelige død, dens forestillinger og forberedelser.

Mandag 17. marts (FU)

Besøg på Landsarkivet for Sjælland (LAK), Jagtvej 10, København, hvor vagt-mester Jan Pedersen med udgangspunkt i bl.a. de spørgsmål, vi har forberedt fra

mødet 13. januar vil hjælpe os med at ud-nytte arkivets mange muligheder.

Mandag 14. april

Ordinær generalforsamling, efterfulgt af medlemsaften med "Anebytning".

Lørdag 10. maj

Forårsudflugt, der planlægges at gå til Skåne, hvor vi bl.a. vil se domkirken i Lund og evt. besøge slægtsforskere i Lomma-Burlöv (se omtale i vores eget blad nr. 41, side 23-24). Nærmere om planlæg-ning af turen vil følge i bladet.

Tid og sted

Kl. 19 på Allerød Bibliotek, Skovensvej 4, Allerød.

Kontingent

150 kr. for enlige - 225 kr. for par - gæster 30 kr. pr. møde.

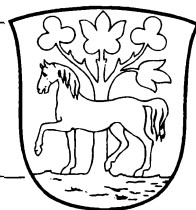
Bestyrelse

- Ib Hvidberg Hansen, fmd., Vesterbro-gade 84, 3250 Gilleleje ☎ 48 30 15 95. E: aalib@mail.tele.dk
- Kirsten Wiberg, nstfmd., Lucernevej 11, Esbønderup, 3230 Gilleleje ☎ 48 39 09 22. E: wiberg@post.tdcadsl.dk
- Bitten Mølgaard, kass., giro 004 8321, Leerbjerg Aasen 2, Bakkebjerg, 3230 Græsted ☎ 48 71 50 46. E: vigo.bitten@mail.tele.dk
- Carl Bjerring Andersen, sekr., Ålholm-parken 36, 3400 Hillerød ☎ 48 26 57 28. E: carlbjerring@email.dk

- Lilly Hansen, Græsted Stationsvej 90, 3230 Græsted ☎ 48 39 16 05. E: stationsvej@mail.tele.dk
- Birthe Nielsen 1. suppl., Mejsevang 6, 3450 Allerød ☎ 48 17 40 57. E: birte_e_nielsen@hotmail.com
- Lydia Brandi, 2.suppl., Mosekrogen 3, Blovstrød, 3450 Allerød ☎ 48 17 44 98. E: brandi@post.tele.dk
- Kaj Agerholm Christensen, bilagskontrollant, Gl. Frederiksborgvej 39, 3400 Hillerød ☎ 48 26 66 47. E: kaj.agerholm@get2net.dk
- Ansvarshavende for vort eget blad: Bestyrelsen. Layout/red/forsendelse: Viggo Poulsen, Leerbjerg Aasen 2, Bakkebjerg, 3230 Græsted ☎ 48 71 57 00. E: viggo.bitten@mail.tele.dk

HORSENSEGNENS

SLÆGTSHISTORISKE FORENING

Tirsdag 14. januar kl. 19 på Skolemuseet, Allégade
Medlemsmøde.

Torsdag 30. januar (FU) kl. 19 i Horsens Biblioteks foredragssal
Søren Brunbech: Illustration af slægtshistorie.

Hvordan finder man frem til billeder som fortæller om tider og steder, der har relation til slægten? Lokalarkiver og Det Kgl. Bibliotek ligger inde med fotos, der venter på at blive udnyttet. Hvad gør man for at finde dem ?

Tirsdag 18. februar på "Kildebakken" kl. 19
Generalforsamling.

Tirsdag 11. marts på "Kildebakken" kl. 19
Medlemsmøde.

Torsdag 27. marts (FU) kl. 19 i Horsens Biblioteks foredragssal

Cathrine Kyø Hermansen, arkiv- og museumschef: Indvandrerarkivet.

Slægtsforskning og kilderne om indvandrere i tiden 1820-1920. En kort introduktion til de vigtigste kilder: Præsternes tilgangslistor og retsbetjentenes tyende-, fremmed- og opholdsprotokoller.

Tirsdag 15. april på "Kildebakken" kl. 19
Medlemsmøde.

Kirkebogsfører Maren Andersen: Hvad sker der, når kirkebøgerne kommer på edb?

Kursusvirksomhed

- Hanne Bjørn: *Studiekreds i slægtsforskning* på Bankagerskolen. Mandag kl. 19.30-21.30 i ulige uger – start 13. januar. Vi hjælper hinanden med slægtsforskning og gotisk skriftlæsning, og det er gratis at deltage, der kan dog være lidt udgifter til kopier. Tilmelding på ☎ 75 64 78 17.
- Hanne Bjørn: *Slægtsforskning trin 2* - Hedensted. Der følges op på det gennemgæede på trin 1, og vi gennemgår de

arkivalier, der kan fortælle noget om vores forfædre. Edb-programmer til slægtsforskning uddybes, og internet gennemses for materiale. Undervisning kl. 19-21.45 - start mandag 20. januar. Tilmelding Hedensted-Løsning aftenskole ☎ 75 89 23 57. E: aftenskolen@hl-aftenskole.dk

➤ Bente Klercke: *Gotisk Håndskrift*. Undervisning kl. 10-11.50 - start onsdag 22. januar. Tilmelding FOF-Rosing Ræderske Aftenskole ☎ 76 25 89 88.

Kontingent

175 kr. pr. husstand.

Slægts- og Lokalhistorisk Forening for Løgstør og Omegn

Onsdag 22. januar kl. 8

Tur til landsarkivet i Viborg.

Fælleskørsel arrangeres fra HP's Plads. Husk madpakke. Rundvisning arrangeres muligvis. Tilmelding til John Nielsen.

Torsdag 6. februar kl. 19 "Christiansminde", Løgstør

Generalforsamling - ifølge vedtægterne.

Derefter er emnet: Lokale postkort v/ Claes Jacobsen og Bjarne Svendstrup.

Lørdag 22. februar kl. 10-12

"Lørdagstræf". Interessegruppen i *Slægtsforskning og Gotisk skriftslæsning* mødes i Sund By, Løgstør. De, der har fået udleveret mapper, skal medbringe disse.

Bestyrelse

- Knud Friis, fmd., Hermelinvænget 14, 5466 Asperup ☎ 64 48 16 65. E: elknud@adr.dk

- Leif B. Hansen, kass., Askevej 31, 8700 Horsens ☎ 75 62 01 47. E: leifbhansen@mail1.stofanet.dk

- Hanne Westergaard, sekr., Vibevej 24, 8700 Horsens ☎ 75 64 10 86. E: hew@privat.tele.dk

- Hanne Bjørn, kurser og foredrag, Bregnevej 6, Torsted, 8700 Horsens ☎ 75 64 78 17. E: hannebj@email.dk

- Johannes Wagner, Tømrrervej 20, Brund, 8700 Horsens ☎ 75 68 23 20. E: kjw@worldonline.dk

Hjemmeside

www.netby.dk/Nord/Bregnevej/horsens

Mandag 17. marts kl. 18-21

Besøg på Aalborg Stadsarkiv med bl.a. Udvandrerarkivet og fotograf Tønnies arkiver. Fælleskørsel arrangeres fra HP's Plads. Tilmelding senest 13. marts til John Nielsen.

Torsdag 24. april kl. 19

Tur til Overlade Kirke, hvor graver Jacob Dalgaard fortæller om kirken..

Derefter til Vitskøl Kloster, hvor pastor Sven Axelsen vil fortælle om Riddertiden. Fælleskørsel arrangeres. Tilmelding til John Nielsen.

Lørdag 10. maj kl. 9 og 11

Vandretur gennem Løgstør By.

Der arrangeres 2 ture med start på Løgstør Rådhus, hvor bibliotekar N. H. Lindhard går forrest. Max. deltagere pr. tur er 15-18 personer. Tilmelding til John Nielsen.

Lokalhistorisk Arkiv

Torvegade 6, Løgstør. Åbent torsdag kl. 15-19.

Kontingent

100 kr. for enkeltmedlemsskab - 150 kr. for husstandsmedlemsskab. Alle er velkomne til alle arrangementer.

Bestyrelse

- John Nielsen, fmd., Øster Allé 20, 9670 Løgstør ☎ 98 67 12 34. E: john@privatpost.dk
- Else Hedelund Nielsen, nstfmd., Havnevej 52, 9670 Løgstør ☎ 98 67 13 69. E: elfon@stofanet.dk
- Verner Bruhn, kass., Aggersborgvej 42, Aggersund, 9670 Løgstør ☎ 98 22 11 36.

- Valdue Jensen, sekr., Thorupvej 84, Aggersund, 9670 Løgstør ☎ 98 22 13 17.
- Carsten Holm Nielsen, Vestervang Allé 57, 9670 Løgstør ☎ 98 67 12 50.
- Bent Grundtvig Sørensen, suppl., Øster Allé 9, 9670 Løgstør ☎ 98 67 16 18.

Programudvalg

Else Hedelund Nielsen og Bent Grundtvig Sørensen samt Anna Esbech, Fischershøve 16, 9670 Løgstør ☎ 98 67 34 04, Bodil Klitgaard, Haugaardsvej 46, 9670 Løgstør ☎ 98 68 13 91 og Hans Peter Erichsen, Vandstedvej 51, 9670 Løgstør ☎ 98 67 69 59.

Slægtshistorisk
Forening for Thy

Onsdag 15. januar

Opfølgning af Kaj M. Degns "grundregler i slægtsforskning".

Onsdag 19. februar

Svend Sørensen, Thisted Museum: Laura - Thistedpigens slægt her - og Carlsberg - med størst vægt lagt på slægtshistorie.

Herefter generalforsamling - dagsorden iflg. vedtægterne.

Onsdag 12. marts

Samarbejdsaften.

Udveksling af erfaringer: Hvad arbejder du/jeg med - fortæl og vi drøfter, giver evt. forslag til løsning af problemer. Tag selv materiale med, og vi kan diskutere det.

Onsdag 9. april kl. 19 i Nordvestjysk Uddannelsescenter, Kronborgvej 119

Knud Søgaard gennemgår, hvordan man søger slægtshistorie/kilder på internet. Prøv selv, der er internetforbindelse til rådighed. Tag selv "søge"-materiale med.

Tid og sted

Hvis intet andet er nævnt - kl. 19.30 i Plantagehuset, Thisted.

Kontingent

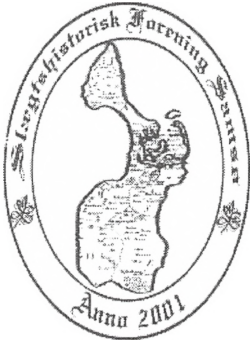
160 kr. for enkelt medlemskab, 200 kr. for par - incl. HVEM FORSKER HVAD. Ved indmeldelse efter 1. juli er det 80 kr. mindre og ekskl. HFH og SLÆGTEN.

Bestyrelse

- Poul E. Leth, fmd., Håndværker Torv 5 II nr. 6, 7700 Thisted ☎ 97 91 13 98. E: eleth@post11.tele.dk
- Ole Bak-Jensen, kass., Skovly 1, Vang, 7700 Thisted ☎ 97 97 40 02.
- Kaj M. Degn, sekr., Sennelsvej 105, 7700 Thisted ☎ 97 98 52 14. E: kaj.degn@mail.dk

- Jens Eg, kontaktperson til HFH & SLÆGTEN, Enghavevej 17, 7700 Thisted. E: jenseg@worldonline.dk
- Frida Østergaard, Hortensiavej 56, 7700 Thisted ☎ 97 93 14 43. E: frida.buen@privat.dk

- Hilda Christiansen, suppl., Hvidhøjvej 1, 7700 Thisted.
- Signe Nymann Kristensen, rev., Digevænget 2, Sjørring, 7700 Thisted.

Tirsdag 14. januar

Ole Even Rasmussen: En feriedrengs erindringer fra Ørby.

Tirsdag 11. februar

Bertel Madsen: Nogle Samsø-beskrivelser – Fra De Islandske Sagaer over Thomas Kingo til Achton Friis.

Tirsdag 11. marts

Ole Even Rasmussen og Bertel Madsen: Samsøhistorie fra 1900 til 1915.

Lørdag 31. maj

Generalforsamling og *Slægtsforskertræf* i Kolby Forsamlingshus. Nærmere om programmet for dagen senere.

Slægtsforskning

Fra 1. januar hver torsdag kl. 14-17 eller efter aftale. 1. lørdag i hver måned (jan.-apr. og sept.-dec.) kl. 14-17

Tid og sted

Hvis intet andet er nævnt: Tingvej 5, Traenebjerg kl. 19.30.

Kursus

Sammen med IT-Samsø afholdes kurser i billedbehandling og hjemmesider. Interesserede kan henvende sig til Lars Bo Hansen.

Udflugt

Er der interesse for en tur til landsarkivet i Viborg, så henvend dig til Liss Matthiesen.

Kontingent

125 kr. pr. husstand.

Bestyrelse

- Karl Erik Kommaaler Mikkelsen, fmd., Blåmejsvej 18, 8210 Aarhus V. ☎ 86 10 45 71. E: karlerik@mail1.stofanet.dk
- Lars Bo Hansen, nstfmd., Smedegade 15, 8305 Samsø ☎ 86 59 33 33. E: lars_bo@mail.tele.dk
- Inge Lise Vohnsen Sørensen, kass., Brundby Hovedgade 6, 8305 Samsø ☎ 86 59 10 95. E: ingelisevohn@post.tele.dk
- Liss Matthiesen, sekr., Tværvej 33, 8305 Samsø ☎ 86 59 06 16. E: angemark@mail.dk
- Knud Schou Poulsen, Besservej 8, 8305 Samsø ☎ 86 59 07 51.

Hjemmeside

www.genealogy-samsoe.dk

Vejleegnens Slægtshistoriske Forening

Tirsdag 7. januar

Medlemsmøde. Slægtsforskning uden gotisk v/ medlem Hans-Jørgen Hiort.

Tirsdag 4. februar (FU)

Birgit Flemming Larsen, Aalborg: Hvad finder man i Udvandrerarkivet?

Tirsdag 4. marts

Generalforsamling – ifølge vedtægterne.

Derefter filmen "Af jord er du kommet".

Tirsdag 1. april

Medlemsmøde. Lidt om realregistre og skøde/panteprotokoller.

Tirsdag 6. maj

Medlemsforedrag v/ Elsebeth Ib: Kartofeltyskerne på Alheden.

Tid og sted

Hvor intet andet er nævnt, afholdes mø-

derne kl. 19 på Vejle Byhistoriske Arkiv, Enghavevej 2.

Kontingent

100 kr. pr. år - par 150 kr. - gæster 35 kr.

Bestyrelse

- Elsebeth Ib, fmd., Marie Grubbes Vej 9, 7100 Vejle ☎ 75 72 02 09 el. 23 20 31 11. E: eib@vejlehs.dk eller kajib@mail.tele.dk
- Kai Jensen, kass., Apollovej 6, 7100 Vejle ☎ 75 82 87 31.
- Bente Jungdal, sekr., Grydevangen 10, 7120 Vejle Øst ☎ 75 81 69 18. E: bente@jungdal.dk
- Hans Jørgen Hjort, Stamplesvej 51, 7100 Vejle ☎ 75 84 00 40. E: gohhjort@post.tele.dk
- Asbjørn Hellum, Vejle Byhistoriske Arkiv/Stadsarkiv, Enghavevej 2, 7100 Vejle ☎ 75 83 41 10. E: ash@vejle.dk

Hjemmeside

www.lokalarkiver.dk/vejle/vsf/

Høring om "Dokumenternes himmel" = Statens Arkiver!

"Der kom et brev – med bare et par linier....!" til *SSF*'s formand, Elsebeth Ib i begyndelsen af oktober 2002. "Invitation til høring om Statens Arkiver" var overskriften, og meningen var, at Folketingets kulturudvalg og landets kulturminister, Brian Mikkelsen, ønskede at få belyst Statens Arkivers funktioner, struktur og behov nu og i fremtiden, herunder landsarkivernes, Dataarkivets og Erhvervsarkivets rolle. I samme forbindelse ville erfaringerne fra professionelle brugere og slægtsforskere blive inddraget, og der ville blive set på, hvilke muligheder en digitalisering åbner op for, som der stod i

bemærkningerne til dagens program. Høringen skulle finde sted i Rigsarkivets foredragssal - Harsdorffssalen - tirsdag 22. oktober 2002 kl. 13-17, og blandt oplægsholderne var rigsarkivar Johan Peter Noack, landsarkivar Christian R. Jansen, riksarkivar John Herstad, Norge, professor Knud J.V. Jespersen, Syddansk Universitet, Mogens Rüdinger, Aalborg Universitet, Anne Margrethe Krogh-Thomsen fra *Slægtshistorisk Forening for Storkøbenhavn* samt en repræsentant fra *SSF*. Repræsentanter fra pressen og andre interesserede kunne tilmelde sig på forhånd, og man endte med at måtte skuffe nogen – der

var slet ikke plads nok til de mange, der ønskede at være med.

I den fine kreds af oplægsholdere og deltagere i øvrigt blev der sagt og fremført mange gode og behjertede synspunkter til fordel for, at vi giver vores efterkommere gode muligheder for at læse historien opbevaret i gode fremtidssikrede magasiner og såmænd også i flotte bygningsmonumenter udsprunget af tidens trend. Tænk bare på eks. Det kongelige Biblioteks nye lokaler i Den sorte Diamant – en ”mindre formue” er brugt ud fra disse overvejelser, og hvor er det et flot hus at give vore efterkommer!

Vores stemme

SSFs argumenter lød med min stemme således:

”Allerførst vil jeg meget gerne have lov til at udtrykke min glæde over, at man ved denne lejlighed har fundet det vigtigt også at have en repræsentant fra landets mange organiserede slægtsforskere med. Slægtsforskerne i Danmark tegner et meget broget billede – den 93 årige tidligere landbrugskonsulent, der i et forsøg på at kortlægge sin egen slægt har været nødt til at afdække det meste af Himmerlands, den erhvervsaktive midaldrende kvinde, der af sin læge får besked om, at hun fejler en sygdom, der fordrer slægtsforbindelse til Læsø – den må så selvfølgelig afdækkes – den 17-årige gymnasieelev, der i folkeskolen blev grebet af emnet, fordi læreren i 3. klasse stillede spørgsmålet til børnene i historietimen: Hvem er du i familie med?

Derimellem har vi en meget bred flade af erhvervsaktive, pensionister, efterlønnere og arbejdsløse, der får en meget meningsfyldt tilværelse i selskab med en mængde levende i forsøget på at skildre de dodes liv og levned. I øjeblikket har vi 4500 slægtsforskere organiseret i det fællesskab, som de ca. 40 slægtshistoriske foreninger udgør landet over – sluttet

sammen i *Sammenslutningen af Slægtshistoriske Foreninger*, hvis repræsentant, jeg er i dag. Slægtsforskernes borgerlige erhverv har vi meget begrænset kendskab til – det vigtigste er ikke, hvad der står på visitkortet i erhvervsøjemed – det vigtigste i vores sammenhæng er: kan du læse gotisk, har du været i en jordmoderprotokol, ved du, hvordan man finder et skifte fra en præst, eller ”min oldefar hængte sig – er der skrevet noget om det?”

I foreningerne udføres et meget stort oplysningsarbejde i form af foredrag, studiekredse, kurser, udflugter og medlemsmøder – alt sammen med til at gøre slægtsforskerne landet over bedre rustet til at slægtsforske, bedre rustet til at gebærde sig på Statens Arkiver og bedre klædt på til at gå i gang med ikke alt for let tilgængeligt materiale.

I *Sammenslutningen af Slægtshistoriske Foreningers* regi udgives en lang række publikationer – halvårsbladet SLÆGTEN med foreningernes programmer i – samt temahæfter og bøger om stort og småt indenfor slægtsforskningen.

Og hvorfor så denne indledning – tja, et eller andet sted må jeg jo gøre noget, hvis jeg skal gøre mig håb om, at denne høring fører til, at man lytter til en stemme fra 4500 danske borgere, der mere eller mindre bruger deres hele liv på at ”forstyrre” arkivarerne og bruge arkivalierne på Statens Arkiver.

Med den meget brede person-sammensætning i tankerne beder jeg derfor på vegne af de organiserede slægtsforskere så mindeligt om, at I

- ikke ændrer noget på det brede geografiske billede, vi har for indeværende af Statens Arkiver i København, i Odense, i Aabenraa, i Århus og i Viborg. De afstande er til at leve med – måske med mulighed for pladsreservering for brugere længst væk fra!

- ikke laver meget om på den nuværende åbnings- og lukketid – altså bibeholder åbningen om lørdagen!
- ikke gør de fysiske rammer for svære at arbejde med. Hvis forholdene kræver det, kan man blive nødt til at lave ”nødløsninger”, men da vi har mange ældre og gangbesværede blandt slægtsforskerne, bør det så absolut høre til sjældenhederne, at man gør det.
- passer på de arkivalier, som vi har så megen fornøjelse af. Sørger for, at det store slid, der opstår, når vi bliver flere og flere slægtsforskere – ikke på længere sigt sætter arkivalierne ud af spillet. Digitalisering og kopispreddning er en god ting, men kun, hvis det er affødt af, at man ellers i modsat fald ville stå uden de pågældende arkivalier en skønne dag. Lad være at digitalisere eller overføre til mikrokort, fordi ”tiden kræver det”, som Niels Hausgaard siger det, og fordi det er blevet teknisk muligt at have det hele liggende på internettet. Der er intet ønske om det hos den brede slægtsforskarskare – ”ting tager tid” og ”slægtsforskning tager meget lang tid”. Det gør bestemt ikke noget – det er måske faktisk derfor, mange af os overhovedet slægtsforsker – så lad os bevare historiens vingesus og arkivalierne på arkiverne. Registraturer og andre hjælpemidler må derimod gerne gøres tilgængelige på nettet – de er hjælpemidler og med til i fornødent omfang at spare os tid – men hvis for mange arkivalier ligger på nettet og kun der, bliver det umuligt for de ”ikke-teknisk-mindede” blandt os at slægtsforske fremover, og det må det ikke blive! Hvis for mange arkivalier ligger på nettet, vil mange også fejlagtigt få den opfattelse, at slægtsforskning blot er ”vupti-tryk-på-en-knap” og så var

min familie der på et sølvfad! – intet er mere forkert, og intet er mere ødelæggende for vores fælles hobby end det. Når man slægtsforsker, skal man have hele sjælen med i arbejdet – hvor tit kan vi overhovedet i dagens Danmark siges at skulle have det? – og det får man kun, hvis man snekler sig af sted tilbage i tiden.

- I etablerer brugerråd ved samtlige Statens Arkiver med slægtsforskere repræsenteret, således at vi sammen i fremtiden kan tage hånd om problemerne og om fornødent forhindre, at de opstår. Vi er endog meget villige til at være med – ikke blot sidde på side-linien og kritisere, når noget er gået galt – vi vil meget gerne være en aktiv del af de kredse, der bør etableres ved ethvert af Statens Arkiver.
TAK!”

Uha!

En enkelt af kulturudvalgets medlemmer anførte derefter, at man ikke i hans slægt havde været synderligt optaget af slægtsforskning. Det hed sig nemlig, at man blandt forfædrene kunne notere sig – i hvert fald forlød det sådan i ”familie-munde” – den spanske lejesoldat, der brændte Koldinghus af. ”Det vil vi nødigt have offentliggjort!” – så derfor var der ikke forsket i den sag! Trist egentlig, men det kan vel nås endnu!

Fremtiden

Kulturminister Brian Mikkelsen afsluttede høringen med at konkludere, at nu var det på tide at trække i arbejdstøjet. Problemerne på specielt landsarkivet på Jagtvej og Rigsarkivet kan og skal løses snart, og allerede inden sommerferien 2003 mente han at kunne stille med et nyt forslag, således at det nye arkiv får bopæl i Københavnsområdet.

Samtlige medlemmer af udvalget fik efterfølgende et eksemplar af SLÆGTEN nr. 26, den nyeste udgave af temahæfte nr. 3 "Sognefoged, lægdsmand og dannebrogsmænd" samt den grønne brochure "Slægtsforskning – find dine rødder", så nu er der ingen undskyldning for, at de ikke gør noget – ved det!

Efterskrift

Set udefra er det flot, at man i den store fortravlede verden – blandt andet på Christiansborg – får øje på dagens organiserede slægtsforskere. Tallet er 4500-5000 mennesker af "blandet herkomst", og normalt

ses SSF jo ikke i gadebilledet, men i sandhed en god ting, at *Sammenslutningen* findes, er klar til på vore vegne at være interesseorganisation og få foretræde, når det gælder.

Da *Sammenslutningen af Slægts-historiske Foreninger - SSF* - valgte at lade sig repræsentere af ovennævnte, vil jeg gerne slutteligt udtrykke min stolthed over, at *SSF* overhovedet var blevet indbudt, og dernæst at jeg havde fået hvervet at være vores talerør – det var en kæmpe oplevelse!

BØ

Pater est ....

Slægtsforskerens hovedopgave er at fremskaffe *filiationsbeviset* for hver enkelt af de genealogiske grupper (fader, moder, barn), hvoraf anetavlen eller efterslægtstavlen består, med andre ord at dokumentere, at det på tavlen anførte slægtskabsforhold er rigtigt. Den tekniske fremgangsmåde ved fremskaffelsen af beviset er naturligvis den samme i begge tilfælde.

Nu er forholdet jo det, at et menneskes fødsel – altså hvem der er moderen – eventuelt kan bevises ved vidneudsagn, medens det fædrene forældreforhold, avlingen, unddrager sig dokumentation. For at komme over denne vanskelighed opererer retsvidenskaben med den fra romerretten kendte grundsætning "pater est quem nuptiæ demonstrant", dvs. ægtemanden må antages at være fader til de i hans ægteskab fødte børn, indtil det bevises, at han ikke kan være det.

Denne præsumptionsregel må nødvendigvis også anvendes i slægtsforskningen; fordi avlingsbeviset ikke lader sig føre, behøver man på ingen måde at stå på vagt ved ethvert filiationsforhold. Der er dog skabt relativ stor sikkerhed for fader-

skabets rigtighed derved, at ægtemanden selv, ubestridt af andre, på fødselstidspunktet manifesterer sin anerkendelse af at være fader til barnet ved at lade det døbe med sit navn, beholder det i sit hus og opdrager det som sit eget – alt sammen kendsgerninger, som lader sig kontrollere. Selvom det sikkert er ubestrideligt, at der findes talrige tilfælde, hvor ægtemanden ikke er fader til et i ægteskabet født barn, må man dog vist fortsat fastholde, at troskaben i et ægteskab er reglen – ikke undtagelsen. I langt det overvejende antal tilfælde vil der overhovedet ikke kunne rejses berettiget tvivl om, at kirkebogens eller skifteprotokollens oplysninger om et barns forældre er troværdige.

Det foregående er hentet fra slægtsforskerens bibel: *Håndbog i slægtsforskning*, af Albert Fabritius og Harald Hatt.

Skal min mors døde fætter ændre på det?

Kresten Filtenborg Mortensen blev født 21.4.1926 i Nykøbing på Mors, og han blev dødfunden 10.2.1999 i Mejdal ved

Holstebro. Han blev begravet på Egekirkegården i Holstebro sammen med sin 5 år tidligere afdøde samleverske, nedennævnte Jytte Marie Nielsen.

I et kortvarigt, men opløst ægteskab med Emmy Priisholm Andreasen fik han sønnen Niels Filtenborg Mortensen, født 24.8.1951 i Vejle; han voksede op hos faderens forældre på Mors, bor nu i Skive og er ansat ved postvæsenet.

Fra senest 1954 var K.F. Mortensen portør på sygehuset i Holstebro, hvor han stiftede bekendtskab med gangpigen Jytte Marie Nielsen (af det foreliggende fremgår det ikke, om efternavnet udelukkende skyldes ægteskabet med "A.N.", hvis efternavn vel må være Nielsen); Jytte Marie blev født 23.4.1928 og døde 12.3.1994 af kræft. Hun var indtil skilsmissen 1963 gift med "A.N.", der dog allerede 1960 rejste til Grønland, men senere vendte tilbage til Holstebro.

I dette ægteskab fødte Jytte Marie Nielsen - foruden tre ældre døtre - sønnerne Bjarne Nielsen, født 1956, død 5.6.2000, og Per Nielsen, født 1957, nu bosat Krimpendam ved Nibsbjerg Plantage ved Holstebro og ansat som portør på sygehuset i Holstebro.

Efter skilsmissen 1963 flyttede Jytte Marie sammen med K.F. Mortensen i huset på Bøgevej 22 i Mejdal, hvor parret boede til deres død 1994 og -99. Efter K.F. Mortensens død blev boets værdi opgjort til 1,2 millioner kr.

Striden

Den nu standende strid og retssag drejer sig dels om delingen af denne formue og dels om Per Nielsens ret til at få afgjort, om Kresten Filtenborg Mortensen var hans biologiske far eller ej; selv hævder Per, at afdøde havde fortalt ham, at han var det. - Per Nielsens advokat hævder ifølge avisartiklerne med henvisning til de lukkede retsmøder, at genetiske prøver har vist, at

Jytte Marie Nielsens ægtemand, den såkaldte ægteskabsfar eller legale far ikke kan være den biologiske far!

Per Nielsen har krævet udtaget vævsprøver til DNA-analyser af den påståede far Kresten Filtenborg Mortensen, da den påståede halvbror Niels Filtenborg Mortensen har nægtet at afgive blodprøver til en sådan DNA-analyse.

Da sagen har principiel interesse, har den været behandlet i alle tre retsinstanser. Byretten i Holstebro gav Per Nielsen medhold, mens Vestre Landsret i Viborg gik ham imod. Derimod har Højesteret 4. september - dog med blot 3 mod 2 dommers stemme - fastholdt Holstebro Byrets afgørelse.

Efter at den påståede halvbror Niels Filtenborg Mortensens frist for afgivelse af en blodprøve udløb 18. september, blev liget af hans far, Kresten Filtenborg Mortensen, opgravet 21. oktober og kørt til Retsmedicinsk Institut i Århus, hvor statsobducent Markil Gregersen fjernede 5 cm. af afdødes lårbensknogle til DNA-analyse på Retsgenetisk Institut i København.

Kilderne til det refererede er artikler af Henrik Breum i *Dagbladet Holstebro-Struer* 17., 19. og 20. september samt 18. november 2002 (den sidste artikel er gengivet delvist i en anden af De Bergske Blade, *Viborg Stifts Folkeblad*).

Afsluttende kommentarer

Om DNA-analyser og slægtsforskning findes - ganske aktuel - artiklen: DNA-forskning - slægtsforskerens ultimative redskab, i det netop udsendte hæfte af *Personalhistorisk Tidsskrift 2002:2*.

Kresten Filtenborg Mortensen slægtsmæssige baggrund er for øvrigt ikke ganske ukendt for bladets læsere. Mellemlinjen viser, at han på mødrene side tilhørte den store Morsø-slægt af samme navn. Moderen, Marie Kristensen Filtenborg,

1895-1986, var tipolddatter af Jens Madsen Filtenborg, 1763-1825, tømrer i Erslev By og Sogn, og hustru Karen Josephsdatter, ca. 1758-1833, nævnt som 38.20 i vores hæfte *Nutiden og Valdemar Sejr* som forfædre til politiker-familien Dahlggaard. – Så hvis ellers ”alt er, som det burde være” kan hans stamtræ følges tilbage til vore middelalder-konger!

Faderen, Niels Chr. Mortensen, 1896-1965, var som flere af sine forfædre postkontrahent på ruten mellem Nykøbing og Sejerslev/Fæggesund, men senere landpost i min fødeby Tøving med bopæl i Galtrup/Øster Jølby. Han var bror til min mormor, og om deres slægt og deres forbindelser med udvandring fra Mors med baggrund i tilknytning til Brødremenigheden i Christiansfeld er meddelt oplysninger i efterskriftet til Preben Dammeyers artikel: Et medlem af Brødremenigheden, i *SLÆGTEN*, nr. 22 fra juli 2000. – Problemer omkring udforskningen af den slægtsmæssige baggrund for faderen Niels Chr. Mortensens mormors mor Maren Diderichsdatter har Ole Bech Knudsen fremlagt i

artiklen: En hidtil ukendt gren på ABs anetavle, i vores hæfte *Slægtsforskere: Lad os gøre noget – ved det!*

Ganske interessant er det, at Kresten Filtenborg Mortensen har sin pludselige og uventede død til fælles med både faderen, fasteren og to af hendes børn. Og efter avisartiklernes billeder at dømme synes Per Nielsen i al fald at have lighedstræk til fælles med den påståede halvbror.

Men problemet ved den DNA-mæssige påvisning af afstamningen er for mig at se, at denne sag måske kan danne præcedens for ukontrolabelt mange lignende undersøgelser. – ”Min far var ikke min far, jeg vil hellere arve den mere velhavende nabo!” – I dette tilfælde havde der i K.F. Mortensen og Jytte Marie Nielsens 30 år lange samliv været rig lejlighed til at få de juridiske problemer på plads! Og hendes to yngste sønner kunne have fået sandheden om deres fædrene ophav at vide – i tide!

AB

Dengang der var helte til!

af Birgit Chayder, Møllevangs Allé 205, 8200 Århus N.

Min tip-tip-oldefar, Jens Rasmussen Buch, nybagt selvejergårdmand i Søby, Lyngby-Albøge Sogn på Djursland blev i 1808 i sit ægteskab med Maren Joensdatter far til en søn, som fik navn efter sin morfar og altså kom til at hedde Joen, eller som han senere skrev sig ”John Jensen Buch”. Jens Rasmussen Buch var en foretagsom mand og kunne, da sønnen John var 21 år, ved mundtlig forening sælge ham proprietærgården Nygaard i Lyngby Sogn for 3000

rdl.

John Jensen Buch giftede sig som 34-årig med den 20-årige Kirsten Jørgensdat-

ter Munch, og efter 2 døtre fik ægteparret 18. juli 1848 deres eneste søn, som helt efter bogen blev døbt med sin afdøde farfars fornavn og kom til at hedde Jens Buch – uden patronym. Men det er kun den halve sandhed. Ved dåben i Lyngby Kirke den 29. august 1848 fik han i overværelse af egnens jetset det imponerende navn ”Jens Leopold Løvenskjold Buch”! Men hvorfor? Jeg ledte forgæves i slægten for at finde familiemæssige årsager til navnevalget.

Tilfældigt faldt jeg i kirkebogen for Lyngby-Albøge over en anden lille dreng,

som samme sommer også kom til at hedde Leopold Løvenskjold. Det kunne vist ikke være tilfældigt. Pludselig slog det mig: Havde jeg ikke engang læst en ungdomsbog om Treårskrigen 1848-50, hvori der forekom en helt ved navn Leopold Løvenskjold?

Jeg fik fat i A.D.Cohen: *Krigene 1848, 1849 og 1850 og de faldnes minde* og skulle ikke lede længe, før jeg fandt følgende:

”Fægtningen ved Dyppelbjerg 5. Juni 1848.

Vi tabte paa denne Dag foruden vor brave Oberstlieutenant Morgenstjerne og den unge Lieutenavnt Muus, endnu tvende unge hoihiertede Mænd, der fra Broderrigene vare ilede forud for at deltage i vor Kamp, de svenske Lieutenanter Baron Lejonhufvud og Sommelius, der faldt efter at have kæmpet med sjeldent Heltemod. Den norske frivillige Løvenskjold, der havde tient sig op i dette Felttog til Lieutenant i den danske Armé, faldt haardt saaret i Fangenskab, da han ikke ville tillade Mandskabet at forlade Kampen for at redde ham; vi ere desværre endnu uvisse om hans Skjæbne.

Hovedkvarteret, Sønderborg, den 10. Juni 1848, Hedemann.”

Allerede den 7. juni skriver en norsk frivillig i et brev hjem: ”Jeg er desværre i Uvished om min Landsmands, den brave Løvenskjolds Skæbne. Om Morgenens havde han drømt, at han blev saaret og fangen; og hans Drøm blev opfyldt. Et Par Minutter efter at han havde skudt en Preus-

ser, og udtrykt sin Glæde derover ved at vifte med sit Tørklæde, blev han ligesom til Hævn derfor, truffen; hans Capitain tror i Underlivet, andre siger i Laaret. Nok, han vaklede efter at være blevet saaret endnu et halvhundrede Skridt og tillod ikke Soldaterne at bære ham bort, men opfordrede dem til i dets Sted at blive ved at slaa paa Tydskerne. Jeg haaber, at vi snart faae en Parlamentair sendt over til Fjenden og da erfare, hvorledes han har det. Løvenskjold havde et næsten eventyrligt Mod og var saa varmt begejstret for denne Sag, at jeg her i Krigen fandt ham høist elskværdig.”

Og hvordan gik det så Løvenskjold? I beretningen fra 10. Lette Infanterie Bataillon kan man læse følgende:

”Sec. Lieutenant Baron Leopold v. Løvenskjold (norsk) saaret den 5. Juni ved Dybbel og fangen, død i Flensborg den 11. Juni, ført til Sønderborg og der jordet den 5. Juli 1848”.

Altså selv uden fjernsyn og internet løb efterretningerne stærkt i 1848: Løvenskjold såres 5. juni, dør i Flensborg 11. juni, begravnes i Sønderborg 5. juli og 29. august opkaldes en lille dreng i et landsogn på Djursland med heltens navn.

Det skulle jo være mærkeligt, hvis de to drenge i Lyngby-Albøge er de eneste i kongeriget, som under krigen 1848-50 blev opkaldt efter en krigshelt. Er der også i din slægt en Leopold Løvenskjold? Eller måske en Munthe Morgenstjerne eller en Olaf Rye?

En møller af den rette slags...

For nogle år siden var jeg med i arbejdet med SLÆGTENS temahæfte *Slægtsforskere: Lad os stå vagt og værne* og opfandt i den anledning ordet ”nabo-foreninger”, der

passende kunne være en betegnelse for de mange foreninger rundt om slægtsforskerne og deres dagligdag, der hver på sin

måde dækker et felt, vi på et eller andet tidspunkt er nødt til at interessere os for.

Rækken dengang blev indledt med *Aalborg Forsvars- og Garnisonmuseums Støtteforening*. Den kunne fortsætte og gå over folkedanserforeninger, lokalhistoriske foreninger og Foreningen Danmarks Folkeminder til eks. ”Dansk Møllerforening” med protektor Prins Henrik og formand Ernst Linow i spidsen. ”Dansk Møllerforening” udgiver 6 gange årligt tidsskriftet ”Møllen” med Lise Andersen fra Hadsund Egnsmuseum som redaktør. Pludselig en tilfældig medlemsaften i foreningen stod jeg med ”september-oktober 2002”-bladet i hænderne, fordi et medlem ville vise mig en artikel, som han havde taget billederne til. ”September-oktober 2002” var ”Møllen” nr. 3552, 118. årgang – mildt sagt imponerende!

Mange af vore forfædre har haft tæt tilknytning til den stedlige mølle og møllerfamilie, og hvis vi med vores slægtsforskning vil lære vore forfædre at kende som ”hele levende mennesker”, bør denne ”nabo-forening” og dens tidsskrift bestemt også gæstes.

Fra bladet kan nævnes dejlige beskrivelser, fotos og tegninger af møller

fra hele landet, boganmeldelser (bl.a. Anna Marie Lebech-Sørensens *Vindmøller og vandmøller i Danmark*, Skibs forlag, 240 sider og ny udgave af Frode Lunds *Fynske Vandmøller* fra samme forlag), *Læsernes hjørne* med en spændende historie fra Mandø Mølle samt en annonce for ”Male-riarkivet: gamle malerier af møller, kirker, bymiljøer og landlige lokaliteter købes, sælges, formidles og byttes”. Bestemt tankevækkende, at noget sådant findes!

Måske er det bare mig, der aldrig før har tænkt på at læse ”Møllen” med slægtsforskerbriller – jeg vil da håbe, at andre for længst har set netop en mulighed der for at udvide sin slægtsforskerhorisont. Det kunne være interessant, hvis andre kunne fortsætte rækken i kommende numre af dette blad.

Og så tilbage til overskriften, hvis fortsættelse:

ham ingen sorger huser.

***Han maler alle sorger bort,
når kværnen lystigt suser.***

- faktisk var noteret med blyantskrift på et bræt i møllen i Høve. Hvis forfader mon det er?

BØ

”Har du lyst til at vide mere....?”

”Hvorfor er der ikke flere folketællinger på nettet?” og ”Hvor svært er det at renskrive folketællingerne?” var nogle af de spørgsmål, der oftest var at høre, når snakken i *Slægtshistorisk Forening for Aalborgegnen* gik på Dansk Data Arkiv og folketællingerne der. Langt hen ad vejen var det fint nok at snakke om det – vi vidste godt, at nogle få i foreningen var endog særdeles aktive, så var det ikke godt nok med det?

Efter jul 2001 var det ikke længere nok, så i efterårsafsnittet af vores program blev et kursus arrangeret – helt på frivillighe-

dens grund forestået af to af vore medlemmer – under overskriften: *Finn Jelstrup og Hans Martin Laustsen: Introduktion til KIP (kildeindtastningsprojektet) Har du lyst til at vide noget mere om det store arbejde med at indtaste folketællingerne på edb? Eller selv lyst til at deltage på et tidspunkt? Så tilbydes et kursus i emnet over to lørdage ....*

15 medlemmer meldte sig – 1. lørdag blev indledt med morgenkaffe (betalt af foreningen), og programmet blev installeret på alle computere. En folketælling

(revet ud af de gamle protokoller, som vi kendte så godt fra kopilæsesalen i Viborg) blev udleveret – jeg fik Giver Sogn 1840 – og så var det bare om at komme i gang. ”control g” skifter kartoteksblad”, ”husk dokumentation” og ”lav en sti til dok-filen” – jo, vi fik det hele forklaret godt og grundigt, og så var det bare hjem og fortsætte.

Lørdagen efter morgenkaffe, svar på alle ugens spørgsmål, videre med udskriftene og korrekturlæserbegreberne. Bedst af alt – alle skulle have en ny folketælling med hjem, for den første var for længst færdig, og vi havde bestemt mod på at fortætte alle sammen. Giver Sogn 1840 – ja, der boede blot 146 personer, men tænk,

at afskriften af dem kunne bidrage så meget til mit nu nuancerede billede af ”de gode gamle dage”: mange var ”Almissemønstre”, flere var ”Pleiebørn” og den enlige ”Gaardmandsenke, der forestod Gaarden” var vitterligt et særsyn.

Dejligt, at et sådant internt kursus drevet af et par ildsjæle kunne fænge – tænk, vi blev ”bidt” af det - og samtidigt udførte vi et arbejde til glæde og gavn for alle andre! Kik en dag på Dansk Data Arkiv (www.dda.dk), Dansk Demografisk Database (www.ddd.dda.dk) og Winkip-hjemmesiden (www.winkip.dk) – hvis du har lyst til at vide mere!

BØ

Nyt fra Statens Arkiver

Den ”store” nyhed er, at fra nytår 2003 reduceres arkivernes åbningstider med mellem 15 og 20%! For læsesalsgæster virker det meget voldsomt, når kravet fra regeringen er besparelser på 2% årligt – hvorfor skal publikum (på Landsarkivet i København endog altid omtalt som kunder!) generes af 10 års besparelser gennemført med et hug? – Beslutningen må absolut afføde protester! (Tilføjet i allersidste øjeblik: se herom på Københavnsforeningens hjemmeside www.genealogi-kbh.dk)

Arkivernes nye åbningstider gøres ensartet med åbningstid fra kl. 9 til kl. 16. Men alle fire landsarkiver er lukket hver mandag! – altså blot åbne tirsdag-lørdag. Provinsen rammes hårdest, idet Rigsarkivet stadig er åbent om mandagen (mister i stedet den sidste times daglige åbningstid). – I Århus har Erhvervsarkivet dog fortsat åbent om mandagen, men har ikke og får ikke lørdagsåbent.

Landsarkivernes mandagslukning må forventes at medføre, at læsesalene på

ugens øvrige dage belastes af de hidtidige mandags-gæster/kunder, hvoraf følger, at der endnu flere dage om året må meldes alt besat!

Gæster/kunder, der har arbejde at passe, rammes urimeligt hårdt, idet lørdagsåbningen (på visse arkiver sikkert endda med begrænset ekspedition) udvides til at omfatte ikke mindre end de fire måneder maj, juni, juli og august (2½ eller 3 måneder havde været mere acceptabelt!) – Hertil kommer, at 2. nytårsdag og 1. maj nu pludselig er blevet ”helligdage” – specielt sidstnævnte vil sikkert ærgre den siddende regering!

Fører disse indskrænkninger i åbningstiderne til indførelse af pladsreservationsordninger, kan besparelserne hurtigt blive opvejet af ”papirusseri”. – Allerede nu findes der nok heraf. Den første tirsdag i hver måned forsøger arkiverne således at måle længden af ekspeditionstiden på de enkelte arkiver. Ved besøg på landsarkiverne i København og Viborg kan jeg se, at lånesedlerne på disse to arkiver (forholdene på de øvrige arkiver kendes ikke) tidsstempler henholdsvis på det tidspunkt,

hvor kunden afleverer sedlen, og på det tidspunkt, hvor ekspeditionen påbegynder eftersøgningen af det ønskede arkivalie; ved en brugerundersøgelse har jeg gjort opmærksom på dette misforhold, men proceduren fortsætter uændret. – Den statistik, der fremstilles på grund af disse tidsmålinger, står således ikke mål med de krav, jeg har lært om statistik! Men da ekspeditionstiden på samtlige arkiver heldigvis er så eminent hurtig, er hele undersøgelsen spild af skønne kræfter - i al fald med de nuværende forhold.

I det forløbne år har publikum med sorg måttet opleve, at der på landsarkiverne i København og Viborg er afskediget meget kompetente og engagerede medarbejdere med beskæftigelse på læsesalene. For publikum er det svært at forstå den saglige begrundelse for udvælgelsen til netop disse afskedigelser. – Denne negative udvikling for publikum kunne der måske kompenseres for ved at koncentrere læsesalstjenesten på et mindre antal medarbejdere med større indsigt og - ikke mindst - engagement til følge; det er velkendt, at øvelse gør mester.

På trods af de dystre tider udføres der heldigvis store og gode bestræbelser på at vejlede publikum med f.eks. informationsark og pjecer, og efterhånden vil kirkebøger og folketællinger i digitaliseret form være at finde på internettet, så vore besøg på læsesalene kan udnyttes til undersøgelser af alle de øvrige arkivalier. – Statens Arkivers hjemmesider udbygges løbende og kan efterhånden give mange nyttige vink. Referatet af det sidste brugermøde 20.11.2002 på arkivet i Viborg indeholder således henvisninger til internettets hjælpemidler til at fastslå ejendommens matrikelnumre.

Landsarkivet i København har spillet en meget central rolle – med Charlotte S.H. Jensen som frontløber - i forbindelse med TV-udsendelserne ”På Soret af

Slægten”, og projektet har bl.a. affødt en meget instruktiv samling på 150 dokumenter på internettet.

Hvis Folketinget vedtager det nu foreliggende forslag til revision af arkivloven, åbnes der muligheder for fremstilling af mikrokort med kirkebøger efter 1892, i første omgang frem til ca. 1925 og senere frem til 1950'erne – men det er fremtidsmusik.

Statens Arkiver har 2002 udsendt *Informationsserien* på 6 hæfter som en fortsættelse af *Arkivernes Informationsserie*, der i årene 1991-99 fremkom som en snes meget nyttige hæfter, halvdelen til 25 kr. og halvdelen til 50 kr. pr. stk. – Informationsserien koster 70 kr. pr. stk. og omfatter flg. 6 emner:

- 1 Karl Peder Pedersen: I kommissionens klør. Kommissionsdomstolene – dansk forvaltnings særlige undersøgelses- og domstolsinstanser.
- 2 Jørgen Mikkelsen: Bag tremmer. Ældre straffeanstalter og deres arkivalier.
- 3 Michael Hertz: Hvad er en journal? Og hvad kan jeg bruge den til?
- 4 Steffen Elmer Jørgensen: Veje i Danmarks historie. Om kilder til Danmarks vejhistorie.
- 5 Søren Toft Hansen: Folkeregistre. Historie, lovgrundlag og benyttelse af de kommunale folkeregistre.
- 6 Anne Dorthe Hedeboe: Det grænseløse arkiv. En brugervejledning til Dansk Data Arkiv.

Hæfterne er en smuk opfølgning på de tidligere hæfter, både hvad emner og udstyr angår. Specielt nr. 2 er interessant og inspirerende læsning, men de øvrige hæfter indeholder også hver for sig gode og nyttige oplysninger. Nr. 5 handler om en for slægtsforskere umådelig givtig kilde, men arkivlovens tilgængelighedsregler forhindrer os desværre i at udnytte folkeregistrene frit før om 30 år; i mellemtiden er vi

henvist til at købe de få oplysninger, som trods alt er tilgængelige, af arkiverne for betaling som indtægtsdækket virksomhed – for beskedne 2-300 kr. pr. time! Men det er der desværre ikke noget at gøre ved.

Hvad værre er, så forhindrer bl.a. Statens Arkivers formidlingspraksis, som er mindst lige så stift som hæfternes urimeligt stive omslag, at hæfterne får nogen større udbredelse hos publikum. – Arkivernes Informationsserie kunne i sin tid købes på de enkelte arkiver. Det er der sat en stopper for, idet hæfterne nu udelukkende sælges på landsarkivet i Odense. Dog sælger de øvrige arkiver fortsat restoplaget; men det er jo ikke Poul Thestrups to meget nyttige hæfter om mål og vægt samt pen-

geforhold og lønninger, men f.eks. hæftet om menighedsrådsarkiver, der ikke er omsætning i for 5 øre.

De tidligere hæfter til 25/50 kr. var hver på mellem 25 og 40 sider, men prisen på de nye, 70 kr., er temmelig høj, selv om sidetallet er øget til gennemsnitligt 51 sider.

Både de tidligere og de nye hæfters indholdsmæssige kvaliteter fortjener en meget større udbredelse end den arkivernes bureaukrati nu afstikker. – Var Rigsarkivet blevet flyttet til Odense og sammenlagt med landsarkivet der, havde der dog været en lille undskyldning for denne stivhed!

AB

En slags anmeldelse

Ole Sohn: *De drog mod øst. Danskeres udvandring til Rusland og Sibirien 1864 til 1919*. København, Høst & Søn 2002. 159 sider. ISBN 87-14-29745-0. Pris 299 kr.

Jeg har med glæde og interesse læst et par af forfatterens tidligere publikationer og var spændt på, hvad denne bog kunne indeholde. Den har været flere år undervejs, viste jeg, så da jeg for præcist et år siden kom på sporet af nuværende statsminister Anders Fogh Rasmussens tipoldefar, Otto Helman Hansen [Bjørnholm]s ophold i Estland 6-8 år til 1896 og senere igen i årene under og efter revolutionen, ringede jeg til Ole Sohn for at høre, om han kendte noget til Otto. Det gjorde han ikke, så da Ole Bech Knudsen og mine resultater var trykt i bladets nr. 25, sendte jeg dette til Sohn. Jeg tænkte, at han så ville prøve at skaffe yderligere oplysninger om Otto – i det mindste ved kontakt til hans i artiklen nævnte sønnesøn, Sven Bjørnholm.

Nu foreligger bogen og er anmeldt i mindst 5 aviser. Bent Blüdnikov anmeldte den i *Berlingske Tidende* 14. november,

Arne Hardis i *Weekendavisen* 15.-21. november og Søren Larsen i *BT* 16. november. Disse tre positive anmeldere er enige om, at det er en stor, flot bog med et fremragende billedmateriale, og at forfatteren støtter sig til relativt få førstehåndsberetninger/breve samt efterkommernes beretninger.

Marie Tetzlaffs anmeldelse i *Politiken* 16. november adskiller sig fra de øvrige ved at være temmelig negativ. Sohn "skriver som en brækket arm", en "skuffende tekst", men "smukt udgivet bog" – "billederne er næsten pengene værd i sig selv". Mod slutningen i anmeldelsen denne bredside: "Det er en ærlig sag, at Sohn har benyttet sig af fortællinger fra de slægtninge og dokumenter, han har kunnet støve op, og har været nødt til at udelade andre. Men det giver nogle til- og fravalg og manglende oplysninger, som er uforståelige og uacceptable, så længe han ikke indvier os i sine kilders hukommelse og mulighed for dokumentation og giver et minimum af metodisk forklaring."

Den femte og sidste anmeldelse adskiller sig væsentligt fra de foregående. Den

blev bragt 15. november i *Nordjyske Stiftstidende* og er skrevet af Helge Kierkegaard. – Det var selvfølgelig denne, der vakte interessen for de øvrige, idet dens overskrift lød: *Foghs tipoldefar udvandrede*.

På forespørgsel har anmelderen fortalt, at han blev gjort opmærksom på denne detalje i et brev fra Ole Sohn. – Men anmeldelsen adskiller sig ellers ikke væsentlig fra de tre førstnævnte positive med andet end oplysningen om, at Anders Fogh Rasmussen har bekræftet/gentaget de oplysninger, vi bragte i vores artikel.

Den udvandring, der fra sted fra Danmark mellem 1866 og 1917, omfattede – ifølge Sohn - et par tusinde personer, som for langt den største parts vedkommende var inspireret hertil af de forbindelser, der udsprang af den danske prinsesse Dagmars ægteskab 1866 med den senere zar Alexander III og varede ved til 1917, da revolutionen fjernede hendes søn Nikolaj II fra tronen.

Hvor i det mægtige russiske rige disse danskere bosatte sig, er der vist ingen, der ved nøjere besked med. Men Sohn fortæller om et par danskere i de tre baltiske Østersøprovinser: Estland, Livland og Kurland, der 1919 blev selvstændige under navnene Estland og Letland; disse områders landbrugsmæssige forhold mindede vist mest om Danmarks. Han omtaler derefter et par i selve Rusland, men beskæftiger sig så mest med den danske deltagelse i koloniseringen af det mægtige Sibirien.

På bogens side 28 fortæller Sohn - i forbindelse med omtalen af den danske familie Prechts virke i Estland siden 1880 – kort på 7 linjer, at Fogh Rasmussens

tipoldefar, Otto Helman Hansen, 1888 bosatte sig i eller ved Dorpat (nu Tartu) som smørekseptør, senere som trælasthandler i samme by og sidst blev ansat på ”Fl. Smidts cementfabrik ved Reval” (nu Tallinn).

Disse oplysninger er selvfølgelig kortfattede, da de jo udelukkende stammer fra vores artikel. Man kunne måske have forventet, at følgende fejl/misforståelser var undgået:

- 1 Otto H. Hansen bosatte sig ikke i eller ved Dorpat, da han kom til Estland 1888, men i Rāpina ved Peipus-søen ved grænsen til det egentlige Rusland.
- 2 Han boede derefter i flere end 20 år i København, før han (vist omkring 1918-20) blev trælasthandler i Dorpat.
- 3 F.L. Smidths navn havde været stavet rigtigt.

Sohns litteraturliste havde vundet meget ved at nævne artiklernes titler i de periodica, han trods alt nævner (bl.a. vores blad); disse titler ville have vist, hvorfra stoffet til de enkelte biografier stammer.

Ved kontakt med Ottos sønnesøn kunne Sohn have skaffet sig supplerende oplysninger og illustrationsmateriale; det har vi gjort efter artiklens publicering og håber senere at kunne finde anvendelse herfor.

Konklusionen må være, at Sohn synes at have brugt meget færre kræfter på den foreliggende – trods alt flotte - bog end på tidligere publikationer. Og den markedsføring, som afsløres af Helge Kierkegaards anmeldelse harmonerer meget dårligt med den stedmoderlige behandling, Otto Helman Hansen har fået i selve bogen.

AB

Anmeldelser og småstykker

På Sporet af Slægten

Arbejdsbog til slægtsforskning af Charlotte S. H. Jensen, udgivet 2002 af DR Multimedie i samarbejde med Landsarkivet for Sjælland. 96 sider i A4-format, 199 kr.

Bogen er udgivet i forbindelse med 5 DR-udsendelser om slægtsforskning, men kan sagtens stå alene. Den er rigt illustreret og spændende at læse. Den henvender sig både til garvede slægtsforskere og til nybegyndere. Som temmelig grøn i faget finder jeg, at den er et virkelig godt hjælpemiddel, dels til at finde rundt i arkiverne, og dels til at give et overblik over alt det, som man skal samle mange steder fra, f. eks. kirkeårets dages navne og alle de "mærkelige" ord, man støder på undervejs, en lang række af dem findes – med eksempler på håndskrift - i denne slidstærke bog, som jeg vil bruge med stor glæde.

BS

*

Efterlysning

Tove Jensen, Kløvermarken 3, 6430 Nordborg har mistet sin ældre kortbog, *Geodætisk instituts generalstabskort Bind II Det sydlige Jylland med Fyn*, udgivet i 1950'erne og uden navn. Den forsvandt under et kursus på Nørgaards Højskole 11.-13. oktober 2002. Er der nogen, der enten har fundet den, eller har et ekstra eksemplar, som Tove Jensen kan overtage, så kontakt hende på ☎ 74 45 02 35 eller E: j57t.o@adr.dk

*

Kurser på Nørgaards Højskole

Fra Else Skovbo Jensen har vi modtaget meddelelse om ugekurser i slægtsforskning på Nørgaards Højskole i 2003, også med brug af computer. Kurserne finder sted 30. marts – 5. april eller 24. – 30. august. Som et naturligt supplement til disse kurser

tilbydes kurser i billedbehandling på computer, og disse kurser finder sted 23. – 29. april eller 28. september – 4. oktober.

Nærmere oplysninger ved henvendelse til højskolen på ☎ 86 68 23 00. E: adm@nrgaard.dk eller www.nrgaard.dk

*

Ryå og Store Vildmose

af Bent Andersen, 240 sider, Jysk Lokalhistorisk Forlag.

Forfatteren tager os med på en tur langs Ryå fra dens udspring i det centrale Vendsyssel til dens udløb i Limfjorden. Han beskriver naturen og den historie, der knytter sig til områderne. Det bliver gjort i et flydende og let forståeligt sprog.

Forfatteren har brugt 15 år på at samle materialet til denne bog. Det er blandt andet sket ved at tale med en mængde mennesker, der på en eller anden måde har tilknytning til åen og egnen. Desuden er der hentet oplysninger fra de lokale arkiver. Bogen er gennemillustreret på en flot og oplysende måde med mange kort, billeder af lokaliteter og naturen. Der er rigtig mange spændende begivenheder fra hele den historiske periode med i bogene.

Som slægtsforsker kan man hente megen inspiration i bogen, og er man så heldig at have aner fra dette område af Vendsyssel, er der store muligheder for at finde baggrundsviden i bogen. Det er en bog, som man glæder sig over at læse og gerne vender tilbage til. Dette skyldes ikke mindst den megen fine indholdsfortegnelse og litteraturliste, der findes i bogen.

Det er en bog, som meget varmt kan anbefales.

Gerhardt Hørdum

*

Slægtshistorie

Willy Thomasen, Kærvej 19, 6920 Videbæk ☎ 97 17 13 57.

E: willyth@get2net.dk – har på eget forlag udgivet i oktober 2002 en slægtshistorie *En bondeslægt i Skanderborg amt i 300 år 2* bind i A-4 format på 500 sider.

Første bind omhandler forslægten til Anders Nielsen i Søballe Damgaard. Anerækken er næsten komplet. Langt den overvejende part af slægten har levet deres liv inden for nogle ganske få herreder vest for Århus: Tyrsting, Hjelmslev, Framlev og Ning. Størsteparten har været rytterbønder under Skanderborg Rytterdistrikt samt Horsens Hospital. Blandt dem er der både birkefogder, herredsfogder, delefogder og herredsskrivere.

På grund af den overvældende mængde af bevarede data om de forskellige aner har det været nødvendigt at opdele fortællingen således, at der i bind 1 forekommer en lang række henvisninger til bind 2. Heri kan man så læse mere om den person eller det emne, som har relation til historien. Bind 2 betegner en nyskabelse på området, idet jeg her giver et bidrag til en skildring af befolkningens - især fæstebøndernes - levevilkår i perioden 1600-1800.

Stoffet er opdelt i 26 selvstændige artikler, hvorfra skal nævnes nogle eksempler: Mål, vægt og mønt, matriklerne, retsvæsen, forbrydelse og straf, hekse og overtro, Skanderborg Slots administration

af ryttergodset, skove, ulve, hunde, oldensvin, vildtbaner, skovtyve, møller, kirken, sygdom, fattigvæsen og hospitaler, skoler, landsbyfællesskab, vider og udskiftning, bøndernes skatter og afgifter, brande og brandforsikringer, misvækst og kvægsyge.

Bøgerne kan købes hos WT – pris 450 kr. + forsendelsesomkostninger.

*

Breve til amtmanden i 16- og 1700-tallet

Fra Kurt Kermit Nielsen har vi modtaget en artikel, der desværre ikke blev plads til i dette nummer. Artiklen omtaler og giver eksempler på breve indkommet til amtmanden i Skanderborg-Åkær amter 1661-1799. Under arbejdet med sagerne besluttede KKN, at hver sag højst måtte fylde 10 linier, og det drejer sig om ca. 2000 sider uddrag af 13.000 sager, som KKN har samlet og nu udgivet på en cd-rom efter fire års arbejde. Cd-rom'en kan købes hos Kurt Kermit Nielsen, Møllevangs Allé 93, 8210 Århus V ☎ 86 10 60 46. E: kkermit@mail.tele.dk - H: www.sitecenter.dk/kkermit

---

Oversigt over SLÆGTENS forlags udgivelser

Sammenslutningen af Slægtshistoriske Foreninger (SSF) udgiver – som bindeled til de 35 medlemsforeninger og deres knap 5.000 medlemmer – først og fremmest bladet *SLÆGTEN, Forum for slægtshistorie* to gange årligt, 1.1 og 1.7. – Foruden programmer fra foreningerne bringer bladet meddelelser fra SSF, referat af årsmødet, litteraturlister fra det årlige weekendkursus samt nyttige artikler, råd og vejledninger samt tilbud fra den slægts- og lokalhistoriske verden. – Som tillæg til *SLÆGTEN* – uden for abonnement – har bladets forlag udgivet følgende:

- 1 ***Slægtsforskning - din Danmarks-historie.*** (ISBN 87-90331-17-6) 6. udg., 2002, 18 s., 10 kr. **Ny udgave.**
Kort introduktion til slægtsforskning.
- 2 ***Slægtsforskere: Lad os hige og søge i bøgerne!*** (ISBN 87-90331-27-3) 5. udg., 2002, 48 s., 25 kr. **Ny udgave.**
Præsenterer over 500 titler af litteratur for slægtsforskere.
- 3 ***Sognefoged, lægdsmand og Dannebrogsmænd.*** (ISBN 87-90331-25-7) 3. udg., 2002, 36 s., 25 kr. **Ny udgave.**
Sognefoged-forordningen 1791, den lokale politimyndighed, lægdsmanden.... - Dannebrogsmændenes Hæderstegn.
- 4 ***Slægtsforskere: Lad os vedgå arv og gæld!*** (ISBN 87-90331-06-0) 4. udg., 1998, 32 s., 20 kr.
Om arbejdet med skifter, hvordan finder du dem, 14 siders ordliste med forklaring på gamle ord og begreber.
- 5 ***Sogn, herred - kirkebøgerne på Statens Arkiver.*** (ISBN 87-90331-24) 5. udg., 2002, 72 s., 25 kr.
Find de rigtige mikrokort med kirkebogen fra det rette sogn, herred og amt! - Pastoraternes/sognenes numre og kirkebøgernes begyndelsesår - Oversigt over flere end 150 afskrifter/registre til kirkebøger m.m..
- 6 ***Slægtsforskere: Lad os stå vagt og værne!*** (ISBN 87-90331-21-4) 3. udg., 2001, 52 s., 25 kr.
Militære emner: Lægdsruller, disses forkortelser, stambøger, militærprog, Forsvarets Arkiver og krigsdeltagermedaljer m.m..
- 7 ***Gemmesider - fra nr. 1-10 (1990-94)***
Red. Anton Blaabjerg. (ISBN 87-90-331-12-5) 1999, 88 s., 25 kr.
Genoptryk af "bevaringsværdige" artikler fra SLÆGTENS første numre.
- 8 ***Nutiden og Valdemar Sejr. Slægtsforskning og Danmarks historie.*** Af Anton Blaabjerg. (ISBN 87-90331-13-3) 2000, 90 s., 25 kr.
55 slægtslinjer viser forbindelsen til nutidens danske befolkning - kendte og ukendte: tekstil-familien Damgaard, politiker-familien Dahlgaard, søstrene Dallerup, Poul Henningsen, Sten Hegele og Bettina Ødum samt mange slægtsforskere!
- 9 ***Skanderborg Rytterdistrikt. - Uddrag af samtlige bevarede 3.002 skifter 1680-1765.*** Udarbejdet af Erik Brejl. (ISBN 87-985050-6-8) 1995, 296 s., 130 kr. - **Udsolgt**
Samtlige arvinger. - Register over arveladere og ægtefæller, 6.226 navne; en liste over skifternes fordeling på sogne og lokaliteter.

10 Litteraturfortegnelse 1980-85. Litteratur for slægtshistorisk interesse. - Personalhistorie. Lokalhistorie. Arkivvæsen. Udarbejdet af Ingvar Musaeus. (ISBN 87-985050-8-4) 1996, 120 s., 40 kr.

Godt 1.000 titler vedr. personal- og lokalhistorie samt arkivvæsen udgivet 1980-85.

11 Er du i familie med bryggerne? - Slægterne bag J.C. og Carl Jacobsen på Carlsberg. - Publiceret af Birgit Øskov og Anton Blaabjerg. (ISBN 87-90331-02-8) 1997, 90 s., 30 kr.

Anetavle for Carl Jacobsen, 1842-1914, tilbage til 1600-tallet og endnu længere. - 25 slægtslinjer viser forbindelser til kendte og ukendte før og nu.

12 Voer og Nim samt Nørvang herreder. - Uddrag af samtlige bevarede 2.959 skifter i herredernes godser og hospitaler 1716-1850. - Udarbejdet af Erik Brejl. (ISBN 87-90331-05-2) 1997, 291 s., 130 kr.

- Som Skanderborg Rytterdistrikt (nr. 9).

13 Det står skrevet i kirkebøger, skøder, skifter, folketællinger og mange andre arkivalier. Samlet og bearbejdet 1990-98 af Jens Peder Skou. (ISBN 87-90331-09-5) 1998, 365 s., 175 kr.

Et fornuftigt bud, hvordan en slægtsbog kan skrives i kapitler med skildringer af

slægtsudviklingen fra fortiden frem mod nutiden. - En slægtsbog fra Østjylland.

14 Slægtsforskere: Lad os gøre noget - ved det! (ISBN 87-90331-18-4) 2. udg., 2000, 54 s., 25 kr.

Tanker om formidling - sammenskrivning - af slægtsforskningens resultater.

15 Tørrild Herred. Uddrag af de 894 skifter i herredets godser 1721-1816.

Udarbejdet af Erik Brejl. (ISBN 87-90331-16-8) 1999, 88 s., 40 kr.

Skifteuddrag i samme standard som Skanderborg Rytterdistrikt samt Voer, Nim og Nørvang herreder (nr. 9 og 12).

16 Dronning Margrethe IIs forslægt - også de hidtil mindre kendte slægtslinier! Af Kristian Lauritsen. (ISBN 87-90331-19-2) 2000, 392 s., 175 kr.

Dronningens anetavle i 11 generationer (til ane nr. 2047) tilbage til 1600-tallet - illustreret med 75 gamle portrætter!

For første gang biograferes så mange af dronningens specielt mindre kendte forfædre samlet. - Overraskende forekommer storkansleren Frederik Ahlefeldt på Tranekær, død 1686, 12 gange(!) i anetavlen. Upågtede tyske slægtslinjer følges tilbage til danske middelalder-slægter som Thott, Gyldenstjerne og Hvide (både de jyske og de sjællandske).

- til forsendelseslabel -

---

17 1760 slægtsbøger udgivet af kommercielle slægtsforskningsbureauer i Danmark efter 2. Verdenskrig. En oversigt af Peter Kudsk. (ISBN 87-90331-20-6) 2000, 153 s., 75 kr.

Biblioteket kan skaffe dig slægtsbøgerne fra den egn, din slægt stammer fra. - Måske finder du deri de oplysninger, du mangler!

De mange bøgernes udgangspunkt - oftest et ægtepar (angivet med **fødesogne fremhævet**) gift i første halvdel af 1800-tallet - er i denne publikation registreret efter de gamle, "overkommelige" amter fra tiden før reformen 1970.

18 1900 godsskifter fra Bjerringbro-Hvorslev-egnen 1715-1815. Af Inga Hørdum og Vera Munkholm. (ISBN 87-90331-22-2) 2002, 320 s., 190 kr.

Uddrag - med samtlige arvinger - af skifterne fra egnen syd for Viborg, fra godserne Frisholt (nu atter Ormstrup), Ulstrup, Himmestrup, Viskumgård, Skjern, Karmark og Hagsholm. - Ud

drag i lighed med Erik Brejls publikationer.

Rabatpriser

- **for pjecen 1:** Rabatpris ved køb af 40 stk. og 100 stk. henholdsvis 8 og 5 kr.
- **for temahæftet 4:** Rabatpris ved køb af 15 og 40 stk. af samme hæfte henholdsvis 12 og 10 kr.
- **for hæfterne 2-3, 5-8 samt 14:** Rabatpris ved køb af 12 og 40 stk. af samme hæfte henholdsvis 15 og 12 kr.
- **for bogen 10:** Rabatpris ved køb af 40 stk. 25 kr. pr. stk.
- **for bogen 17:** Rabatpris ved køb af mindst 40 stk. 50 kr. pr. stk. - og ved køb af 15-39 stk. 60 kr. pr. stk.

Priserne er inkl. moms, men excl. forsendelse. Publikationerne bestilles hos **SLÆGTENS** ekspedition: Birgit Øskov, Rolighedsvej 56, 9400 Nørresundby 98 17 63 76. E: bojen@daks.dk

---

- til bibliotekers stregkode -